

EUROPOS SAJUNGA

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS

III etapas. Sprendinių konkretizavimo stadija

Sprendiniai

Užsakovas: Akmenės rajono savivaldybės administracija

Rengėjas: VGTU Teritorijų planavimo mokslo institutas

Projekto vadovė: prof. dr. Marija Burinskienė (Atest. nr. 2494)

2007 m.

TURINYS

1. URBANISTINĖ PLĖTRA	3
1.1. Miesto struktūra.....	3
1.1.1. Įvadas	3
1.1.2. Miesto aplinka	3
1.1.3. Miesto vizija.....	5
1.1.4. Urbanistinė vizija	6
1.1.5. Žemės naudojimo reglamentai	7
1.1.6. Teritorijų balansas	14
1.2. Išvados.....	16
2. SOCIALINĖ – EKONOMINĖ APLINKA	17
2.1. Įvadas	17
2.2. Sprendinių konkretizavimo prielaidos	17
2.3. Naujosios Akmenės miesto socialinės - ekonominės infrastruktūros sprendiniai	21
2.3.1. Švietimo ir mokslo infrastruktūros sprendiniai	21
2.3.2. Kultūros infrastruktūros sprendiniai.....	24
2.3.3. Asmens sveikatos priežiūros infrastruktūros vystymo sprendiniai	26
2.3.4. Socialinių paslaugų infrastruktūros sprendiniai	26
2.3.5. Verslo ir pramonės vystymo sprendiniai.....	28
2.3.6. Turizmo plėtros sprendiniai	30
3. MIESTO GAMTINĖ APLINKA, REKREACIJOS PLĖTOJIMAS	33
4. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPRENDINIAI.....	36
5. MIESTO SUSISIEKIMO SISTEMOS SPRENDINIAI	37
6. NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	39
6.1. Vandentieka ir vandenvala	39
6.2. Elektros energijos tiekimas	40
6.3. Atliekų tvarkymas	41
6.4. Šilumos ūkis	42
6.5. Dujų tiekimas	43
6.6. Telekomunikacijos ir ryšiai	44

1. URBANISTINĖ PLĖTRA

1.1. Miesto struktūra

1.1.1. Įvadas

Naujosios Akmenės miesto bendrasis planas yra teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas ir naudojamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Nr. I-1120) nustatyta tvarka. Šio bendrojo plano sudėtį, turinį, rengimo tvarką, etapus ir procedūras detaliam apibrėžia miestų, miestelių ir kaimų bendrojo planavimo taisyklės (B6-96), bendrasis planas svarstomas su visuomene, laikantis Teritorijų planavimo dokumentų svarstymo su visuomene tvarkos. Bendrasis planas parengtas, vadovaujantis Miestų ir miestelių bendrųjų planų rengimo metodika.

Sprendiniai susiję su Valstybės ilgalaikės raidos strategija (Žin., 2002, Nr. 113-5029), Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais (Žin., 2002, Nr. 110-4852), Nacionaline darnaus vystymosi strategija (Žin., 2003, Nr. 89-2039), Dvarų paveldo išsaugojimo programa (Žin., 2003, Nr. 38-1740, pratęsta iki 2008 m.), Lietuvos nacionaline turizmo plėtros programa (Žin., 2003, Nr. 121-5481).

Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano rengimo pagrindas yra Akmenės rajono savivaldybės Tarybos 2005 metų vasario 23 dienos sprendimas Nr. T-42. Naujosios Akmenės miesto bendrasis planas rengiamas pagal bendrojo plano rengimo darbų programą patvirtintą 2005 metų rugsėjo 28 dienos sprendimu “Dėl Akmenės rajono ir Naujosios Akmenės, Akmenės, Ventos miestų bendrųjų planų rengimo darbų programos patvirtinimo” Nr.T-170.

Sprendiniai rengiami kartu su Akmenės rajono bendruoju planu, atsižvelgiant į bendras rajono plėtros tendencijas ir perspektyvas. Vadovaujamosi 1983 m. parengtu Naujosios Akmenės miesto generaliniu planu, parengtais ir rengiamais teritorijoje esančių žemės sklypų detaliesiais planais, žemės sklypų ir nekilnojamojo turto savininkų prašymais ir pasiūlymais, savivaldybės administracijos urbanistikos skyriaus specialistų, seniūno ir kitų visuomenės atstovų pasiūlymais.

Bendrojo plano koncepcija buvo svarstyta su visuomene Akmenės rajono savivaldybėje, koncepcija buvo apčiuota Akmenės rajono savivaldybės taryboje 2006 metų spalio mėn. 20 d.

1.1.2. Miesto aplinka

Naujosios Akmenės miestas priskirtas Šiaulių apskričiai, Akmenės rajonui, patekdamas į Šiaulių miesto įtakos zoną, kartu į neformalų Šiaulių regioną bendroje Lietuvos faktinėje gyvenamųjų vietovių sistemoje.

Gyventojai. 2007 m. Naujojoje Akmenėje gyveno 11,563 tūkst. gyventojų. Gyventojų skaičius pastaraisiais metais nuolat mažėjo dėl neigiamo natūralaus prieaugio bei neigiamo migracijos saldo.

Situacija ir gamtinės sąlygos. Naujosios Akmenės miestas yra Lietuvos šiaurės vakarinėje dalyje. Miestas išsidėstęs lygumoje, apsuptas nedidelių miškingų vietovių. Želdynų užimamas plotas mieste 13,6 proc. visos miesto teritorijos. Iš rytinės pusės miestas apribotas eksploatuojamo klinčių karjero. Vyraujantys vėjai – šiaurės vakarų ir vakarų krypties.

Naujosios Akmenės miesto teritorijoje valstybės saugomų regioninių parkų, draustinių, gamtinių buveinių, apsaugai svarbių teritorijų nėra.

Aplinkos kokybė. Miesto aplinka yra gana užteršta. Didžiausi taršos šaltiniai – auto-kelias kertantis miestą ir pramonės rajone miesto rytinėje dalyje veikiančios įmonės, kurių pagrindinė ne tik miesto atžvilgiu, tačiau ir Lietuvos, – “Akmenės cementas”. Naujosios Akmenės miesto centrinė dalis užteršta azoto junginiais bei dulkėmis daugiausiai dėl pagrindinėmis V. Kudirkos ir Vytauto gatvėmis važiuojančio tranzitinio transporto ir kietosiomis dalelėmis bei dulkėmis dėl cemento gamyklos kaimynystės.

Akustinė tarša didžiausia miesto dalyse, besiribojančiose su rajoniniu keliu, vedančiu į Latviją (Auce).

Miesto ypatumai, plėtros prioritetai ir kryptys

- Naujosios Akmenės miestas turi palankias fizines sąlygas plėtrai: geležinkelio transportą, palankią geografinę padėtį dėl Latvijos Respublikos kaimynystės ir neįpareigojančią gamtinę situaciją.
- Naujosios Akmenės miesto ekonominė situacija pakankamai palanki, bendruomenė aktyvi, kvalifikuota pramonė pergyveno krizę ir atsigauna.
- Naujosios Akmenės miesto gyvenamųjų teritorijų pagrindinė teritorinės plėtros kryptis – šiaurinė ir vakarinė miesto dalys.
- Naujosios Akmenės miesto pagrindinis plėtros būdas – nauja plėtra esamose teritorijose, jų pertvarkymas, konversija.
- Plėtros prioritetai: aktyvinti ekonominę veiklą, gerinti aplinkos kokybę ir gyventojų sveikatą.
- Pagrindinis plėtros principas: darni plėtra, nealinanti gamtinės aplinkos ir tausojanti gyventojų sveikatą.

SSGG analizė

1. Stiprybės:

- gera geografinė padėtis rajone, atsižvelgiant į kaimynines šalis;
- gera susisiekimo struktūra;
- turinti potencialą vystymui pramoninė aplinka;
- pakankamai išplėtota inžinerinė infrastruktūra;
- gamtinių ir antropogeninių kliūčių neapribota miesto urbanistinė plėtra.

2. Silpnybės:

- suirusi ekonominė struktūra;
- blogėjanti demografinė situacija;
- prasta socialinė situacija, nedarbas;
- išsibalansavusi socialinė struktūra;
- miesto centrą kerta svarbus rajoninis kelias su tranzitiniu transportu;
- urbanistinė struktūra nepakankamai išvystyta meniniu, geros gyvenimo kokybės požiūriu;
- susidėvėjusi miesto aplinka.

3. Galimybės:

- patogi vieta pramonei vystyti dėl gero susisiekimo su Mažeikiais, Šiauliais, Klaipėda, geležinkelio transportu;
- yra galimybės miesto plėtrai šiaurine ir vakarine kryptimis;
- geras pramonės rajono inžinerinis aprūpinimas;
- miestas turi daug urbanistinės plėtos galimybių teritorijų funkcijų subalansavimo, konversijos būdu.

4. Grėsmės:

- investicijų plėtos proceso stagnacija;
- regioninės politikos stoka.

1.1.3. Miesto vizija

A. Naujoji Akmenė – gamybinių technologijų koncentracijos centras:

- 1) naujomis technologijomis paremta pramonė;
- 2) plečiama gamybos sfera.

B. Naujoji Akmenė – logistikos centras:

1. Krovinio geležinkelio ir auto transporto aptarnavimo paslaugų išvystymas.
2. Ryšių su Lietuvos ir užsienio šalių partneriais išvystymas, produkcijos tiekimas.

C. Naujoji Akmenė – darniai plėtojamas miestas:

- 1) Suderinta funkcinė struktūra.
- 2) Polifunkcinis miestas.
- 3) Pramonės tarša mažinama kompensacinėmis priemonėmis.
- 4) Išplėtoti žaliųjų plotų ir viešųjų erdvių, pėsčiųjų ir dviračių takų struktūra.
- 5) Optimali inžinerinė infrastruktūra.

1.1.4. Urbanistinė vizija

1. Naujoji Akmenė - tai didžiausias Akmenės rajono miestas ir tuo pačiu jo centras. Miestas teritoriškai nesiplečiantis, daugiausia vystomos esamos urbanizuotos teritorijos, kurios pertvarkomos darnesnei plėtrai dabar ir ateityje.
2. Polifunkcinis, aiškios struktūros miestas, kuriame suderinta patraukli gyvenamoji aplinka su verslo, visuomeninėmis, rekreacinėmis zonomis ir išplėtoti socialinė infrastruktūra.
3. Miestas, kuriame sunkioji pramonė aiškiai atskirta nuo gyvenamųjų ir visuomeninių teritorijų.
4. Miestas su išplėtoti želdynų sistema – miškais, parkais, žaliosiomis jungtimis, gerinančiomis aplinkos būklę, kompensuojančiomis pramonės taršą ir pritaikytomis trumpalaikiam gyventojų ir miesto svečių poilsiui.
5. Miesto gatvių struktūra aiški ir patogi, eismu gerai organizuotas. Daugelyje visuomeninių ir gyvenamųjų zonų prioritetas teikiamas dviračių transportui bei pėsčiųjų eismui.
6. Inžinerinė infrastruktūra – valstybinių krašto, rajoninių bei vietinių automobilių kelių tinklai – optimaliai išplėtoti, tuo būdu yra tenkinami pramonės bei gyventojų poreikiai.

Plėtros prioritetai ir kryptys

- Naujosios Akmenės miestas turi palankias fizines sąlygas plėtrai: geležinkelio transportą, palankią geografinę padėtį dėl Latvijos respublikos kaimynystės ir neįpareigojančią gamtinę situaciją.
- Naujosios Akmenės miesto ekonominė situacija pakankamai palanki, bendruomenė aktyvi, kvalifikuota pramonė pergyveno krizę ir atsigauna.

- Naujosios Akmenės miesto gyvenamųjų teritorijų pagrindinė teritorinės plėtros kryptis – šiaurinė ir vakarinė miesto dalys.
- Naujosios Akmenės miesto pagrindinis plėtros būdas – nauja plėtra esamose teritorijose, jų pertvarkymas, konversija.
- Plėtros prioritetai: aktyvinti ekonominę veiklą, gerinti aplinkos kokybę ir gyventojų sveikatą.
- Pagrindinis plėtros principas: darni plėtra, nealinanti gamtinės aplinkos ir tausojanti gyventojų sveikatą.

1.1.5. Žemės naudojimo reglamentai

Naujai užstatomoms ir esamoms pertvarkomoms teritorijoms nustatomi reglamentai, kurie susideda iš trijų dalių:

1. Žemės naudojimo tikslinės paskirties, naudojimo būdo ir pobūdžio, kurie įvardinti bendrųjų reglamentų lentelėje bei teritoriškai parodyti pagrindiniame brėžinyje.
2. Užstatymo intensyvumas nustatomas kitos paskirties teritorijoms. Jis yra skirtingas skirtingo žemės naudojimo būdo ir pobūdžio teritorijoms ir kinta, keičiantis statinių vidutiniam aukštingumui. Užstatymo vidutinis aukštingumas nustatomas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, užstatymo intensyvumas nurodomas 1.1 lentelėje.
3. Specialieji apribojimai, kurie nustatomi rengiant žemesnio lygmens TP dokumentus:
 - 1) kultūros vertybių apsaugos apribojimai;
 - 2) aplinkosauginiai apribojimai;
 - 3) inžineriniai apribojimai.

1.1 lentelė. Užstatymo aukščio ir intensyvumo parametrai

Kitos paskirties teritorijos	maksimalus užstatymo intensyvumo dydis (visų teritorijoje esančių pastatų antžeminės dalies bendro ploto santykis su teritorijos bendruoju plotu)					
	1	2	3	4	5	6
Orentacinis vidutinis aukštingumas						
1. Gyvenamosios teritorijos:						
1.1. Mažaaukščių statinių teritorijos	0,25	0,50	0,65 kai pastato aukštis – 2 aukštai su mansarda	-	-	-

Kitos paskirties teritorijos	maksimalus užstatymo intensyvumo dydis (visų teritorijoje esančių pastatų antžeminės dalies bendro ploto santykis su teritorijos bendruoju plotu)					
1.2. Daugiaaukščių statinių teritorijos	-	-	1,00	1,20	1,40	1,60
2. Visuomeninės paskirties teritorijos	0,50	0,70	0,90	1,00	1,00	1,00
3. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos *	0,50	0,70	0,90	1,20	1,20	1,20
4. Komerčinės teritorijos	0,50	0,70	0,90	1,00	1,00	1,00
5. Infrastruktūros teritorijos	0,50	0,70	0,90	1,20	1,20	1,20
6. Naudingųjų iškasenų teritorijos	0,30	0,50	0,60	-	-	-
7. Bendrojo naudojimo teritorijos	0,20	0,40	-	-	-	-
8. Rekreacinės teritorijos	0,40	0,60	0,80	0,90	0,90	0,90

Rekonstrukcijos atveju, istorinėse miesto dalyse užstatymo intensyvumą galima didinti iki 1,5 karto.

* Pramonės ir sandėliavimo teritorijose taikomas papildomas tūrio tankio rodiklis, kuris turi būti ne didesnis kaip 6,0 (pastatų tūrio ir sklypo ploto santykis m^3/m^2).

Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano sprendinių Žemės naudojimo reglamentų brėžinyje nurodyta dominuojanti teritorijos žemės naudojimo paskirtis. Šios paskirties objektų teritorijos turi užimti daugiau nei 50 % kiekviename tos paskirties plote (apribotame gatvėmis ar kitos paskirties objektais). Iki 50 % teritorijos gali būti kitos ar keleto kitų, lentelėje 1.2 nurodytų paskirčių.

1.2 Lentelė. Teritorijų žemės naudojimo režimai ir jų žymėjimai

Eil. Nr.	Tikslinė žemės naudojimo paskirtis	Pagrindinis žemės naudojimo būdas	Leistina kitokia žemės naudojimo paskirtis, būdas ar pobūdis	Indeksas
1.	Žemės ūkio paskirties žemė			Z
1.1.		Sodininkų bendrijų sodų žemė	Kitos paskirties žemė, t.t.: Gyvenamosios teritorijos (G1,G2,G3), Komerčinės teritorijos (K), Infrastruktūros teritorijos (gatvių, inž. infrastruktūros tinklams objektams statyti) (I), Rekreacinės teritorijos (R), Bendrojo naudojimo teritorijos (B).	Z1
1.2.		Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių ir medelynų ūkių žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai (Ž)	Z2
1.3.		Valstybinių žemės ūkio įmonių žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai (Ž)	Z3
1.4.		Gyventojų asmeninio ūkio ir kitų neprekinį ūkių žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai(Ž)	Z4
1.5.		Ūkininkų ūkių žemė, ūkių bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių (išskyrus valstybines) žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai (Ž)	Z5
1.6.		Laisvo valstybinio fondo žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai (Ž)	Z6
1.7.		Kita žemės ūkio paskirties žemė	Visi kiti žemės ūkio paskirties žemės naudojimo būdai	Z7
2.	Miškų ūkio paskirties žemė		Teritorijų panaudojimą reglamentuoja Miškų įstatymas (Žin. 1994, Nr. 96-1872)	M
2.1.		Rezervatiniai miškai		M1
2.2.		Specialios paskirties miškai: Ekosistemų apsaugos miškai, Rekreaciniai miškai		M2 M2.1 M2.2
2.3.		Apsauginiai miškai		M.3
2.4.		Ūkiniai miškai		M.4
3	Konservacinės paskirties žemė		Teritorijų panaudojimą apibrėžia Saugomų teritorijų įstatymas (Žin. 1993, nr. 63-1188, 1995, nr. 60-1502), Nekilnojamų kultūros vertybių apsaugos įstatymas (Žin. 1994, nr. 96-1872)	C
3.1		Valstybinių rezervatų teritorijos		C1
3.2		valstybinių parkų, monitoringo teritorijų rezervatų ir rezervatinių		C2

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
III etapas. Bendrojo plano sprendiniai

		apyrubių teritorijos		
3.3		Gamtos paminklų teritorijos, kurioms nustatytas rezervacinio naudojimo režimas		C3.1
3.4.		Istorijos, archeologijos ir kultūros paminklų teritorijos, kurioms nustatytas rezervacinio naudojimo režimas		C3.2
3.5		Valstybės ir savivaldybės saugomų kraštovaizdžio teritorijos, kuriose draudžiama ūkinė veikla, nesusijusi su su šių objektų ir jų užimtų teritorijų specialia priežiūra, tvarkymu ir apsauga		C4
3.6		Saugomų teritorijų ir objektų apsaugos zonos		C5
3.7		Neveikiančių kapinių teritorijos		C6
4.	Valstybinio vandenu fondo žemė			H
5.	Kitos paskirties žemė			
5.1.	Gyvenamoji teritorija		Planuojant šias teritorijas, laikytis LRV nutarimo Nr. 343 "Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos" bei Sveikatos apsaugos m-jos 2001 01 05 įsakymo Nr. 10 reikalavimų.	G
5.1.1.		Mažaaukščių statinių teritorija Žemė naudojama gyvenamiesiems namams iki 3 aukštų su bendru sklypu, jų priklausiniams (automobilių, sporto, poilsio, žaidimo ir kt. aikštelėms) statyti, kiemo želdiniams sodinti, įstatytoms į namus visuomeninės paskirties (mokymo, sveikatos apsaugos, kultūros, ne pelno siekiančioms biudžetinėms įmonėms ir organizacijų būstinėms), komercinės paskirties ir smulkaus verslo (prekybos, finansinėms) patalpoms įrengti ir eksploatuoti	Visuomeninės teritorijos (išskyrus ritualines paslaugas) (V) Komercinės teritorijos (išskyrus smulkia gamybą) (K) Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui įrengti ir eksploatuoti (I1), inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti (I4) Bendrojo naudojimo teritorijos (B) Rekreacinės teritorijos (R) Daugiabučių namų teritorijos (G2)	G1
5.1.2.		Daugiaaukščių statinių teritorija Žemė naudojama gyvenamiesiems namams virš 3 aukštų su bendru sklypu, jų priklausiniams (automobilių, sporto, poilsio, žaidimo ir kt. aikštelėms) statyti, kiemo želdiniams sodinti, įstatytoms į namus visuomeninės paskirties (mokymo, sveikatos apsaugos, kultūros, ne pelno siekiančioms biudžetinėms įmonėms ir organizacijų būstinėms), komercinės paskirties ir smulkaus verslo (prekybos, finansinėms) patalpoms įrengti ir eksploatuoti	Visuomeninės teritorijos (išskyrus ritualines paslaugas) (V) Komercinės teritorijos (išskyrus smulkia gamybą) (K) Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui įrengti ir eksploatuoti (I1), inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti (I4), automobilių stovėjimo ir laikymo statiniams statyti ir eksploatuoti (I3) Bendrojo naudojimo teritorijos (B) Rekreacinės teritorijos (R) Mažaaukščių statinių teritorija (G1)	G2

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
III etapas. Bendrojo plano sprendiniai

5.2.	Visuomeninės paskirties teritorija		Teritorijos paimamos ar rezervuojamos visuomenės reikmėms (V1 ir V4)	V
		Mokymo, mokslo, švietimo įstaigoms statyti	Gyvenamosios teritorijos (G)	V1
		Sveikatos apsaugos ir socialinės rūpybos įstaigoms statyti	Komercinės teritorijos (K) Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui įrengti ir eksploatuoti, inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti, automobilių stovėjimo ir laikymo statiniams statyti ir eksploatuoti Bendrojo naudojimo teritorijos (B) Rekreacinės teritorijos (R)	V2
		Bažnyčioms, vienuolynams ir kitokiems religinių bendruomenių objektams statyti		V3
		Valstybės valdžios ir savivaldos institucijų įstaigoms statyti		V4
		Kultūros įstaigoms (bibliotekos, muziejai, ir kitos nekomercinės kultūros įstaigos) statyti		V5
		Ritualinių paslaugų įstaigoms statyti, įrengti ir eksploatuoti		V6
		Nepelno siekiančioms biudžetinėms įmonėms ir organizacijų būstinėms statyti		V7
5.3	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorija		Planuojant šias teritorijas, laikytis LRV nutarimo Nr. 343 “Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos” bei Sveikatos apsaugos m-jos 2001 01 05 įsakymo Nr. 10 reikalavimų. Ekonominės veiklos rūšys klasifikuojamos pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių	P
5.3.1.		Teritorijos gamybos įmonėms, šilumos, naftos ir dujų ūkio įmonėms bei statybinių medžiagų pramonės ir statybos įmonėms statyti ir eksploatuoti	Komercinės paskirties ir smulkaus verslo teritorijos (prekybos, smulkios gamybos, finansinėms įstaigoms statyti ir eksploatuoti) (K)	P1
5.3.2.		Teritorijos prekybos urmu ir kitokiems sandėliams statyti ir eksploatuoti	Infrastruktūros teritorijos (I) Bendrojo naudojimo teritorijos (apsauginiams želdynams) (B1.5) Naudingų iškasenų teritorijos (naudingų iškasenų karjerams įrengti ir eksploatuoti) Teritorijos atliekų saugojimui, rūšiavimui ir utilizavimui (sąvartynai) (S)	P2

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
III etapas. Bendrojo plano sprendiniai

5.4.	Komercinės teritorijos		Ekonominės veiklos rūšys klasifikuojamos pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių	K
5.4.1.		Teritorijos prekybos, smulkios gamybos įmonėms statyti, įrengti ir eksploatuoti	Gyvenamosios teritorijos (G) Komercinės teritorijos (K)	K1
5.4.2.		Teritorijos finansinėms įstaigoms statyti ir eksploatuoti	Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui įrengti ir eksploatuoti (I1), inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti (I4), automobilių stovėjimo ir laikymo statiniams statyti ir eksploatuoti (I3)	K2
5.4.3.		Teritorijos poilsio ir turizmo informacijos, pramogų centrams, koncertų, parodų, teatrų ir kitiems komerciniams objektams statyti ir eksploatuoti	Bendrojo naudojimo teritorijos (B) Rekreacinės teritorijos (R)	K3
5.4.4.		Teritorijos viešbučiams, restoranams, radijo ir televizijos studijoms statyti ir eksploatuoti		K4
5.5.	Infrastruktūros teritorijos		Planuojant šias teritorijas, laikytis LRV nutarimo Nr. 343 “Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos”, STR 2.06.01 “Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos”, kitų žinybinių ir šakinių techninių reglamentų bei reikalavimų bei Sveikatos apsaugos m-jos 2001 01 05 įsakymo Nr. 10 reikalavimų. Teritorijos, paaimamos ar rezervuojamos visuomenės poreikiams.	I
5.5.1.		Teritorijos gatvių ir kelių tinklui įrengti ir eksploatuoti		I1
5.5.2.		Teritorijos geležinkeliams įrengti ir eksploatuoti		I2
5.5.3.		Teritorijos susisiekimo sistemą aptarnaujantiems objektams įrengti ir eksploatuoti	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos (P) Komercinės paskirties ir smulkaus verslo objektų teritorijos (K)	I3
5.5.4.		Teritorijos inžinerinės infrastruktūros tinklams, objektams įrengti ir eksploatuoti		I4
5.5.5.		Teritorijos nuotėkų valymo įrenginiams įrengti ir eksploatuoti		I5
5.5.6.		Teritorijos inžinerinės infrastruktūros aptarnavimo įmonėms įrengti ir eksploatuoti		I6
5.6.	Naudingųjų iškasenų teritorijos		Planuojant šias teritorijas, laikytis LRV nutarimo Nr. 343 “Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos”, bei Sveikatos apsaugos m-jos 2001 01 05 įsakymo Nr. 10 reikalavimų. Teritorijos, paaimamos ar rezervuojamos visuomenės poreikiams.	N
5.6.1.		Teritorijos vandenvietėms ir gręžiniams įrengti ir eksploatuoti		N1

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
III etapas. Bendrojo plano sprendiniai

5.6.2.		Teritorijos naudingųjų iškasenų karjerams, durpių eksploatavimo įmonėms įrengti ir eksploatuoti	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos (P) Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui, geležinkeliams įrengti ir eksploatuoti (I1), susisiekimo sistemą aptarnaujantiems objektams (i2), inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti (I4)	N2
5.7.	Bendrojo naudojimo teritorijos			B
5.7.1.		Teritorijos bendrojo naudojimo želdynams įrengti ir eksploatuoti: skverams, parkams, aikštėms, apsauginiams želdynams, laisviems plotams	Teritorijos, paimamos ar rezervuojamos visuomenės poreikiams.	B1
5.7.2.		Teritorijos botanikos ir zoologijos sodams įrengti ir eksploatuoti		B2
5.7.3.		Teritorijos kapinėms įrengti ir eksploatuoti		B3
5.8.	Rekreacinės teritorijos			R
		Teritorijos moteliams, poilsio namams, kempingams ir kitiems apgyvendinimo objektams sporto kompleksams statyti ir eksploatuoti	Komercinės paskirties ir smulkaus verslo objektų teritorijos (K) Visuomeninės teritorijos (V) Bendrojo naudojimo teritorijos (B) Gyvenamosios teritorijos (G)	R1
		Teritorijos paplūdimiams, jachtų, valčių priekplaukoms, poilsio aptarnavimo objektams statyti, įrengti ir eksploatuoti	Komercinės paskirties ir smulkaus verslo objektų teritorijos (K) Bendrojo naudojimo teritorijos (B)	R2
5.9.	Teritorijos krašto apsaugos tikslams		Visuomeninės teritorijos (V) Infrastruktūros teritorijos (I) Teritorijos, paimamos ar rezervuojamos visuomenės poreikiams.	A
5.10	Teritorijos atliekų saugojimui, rūšiavimui (sąvartynai)		Planuojant šias teritorijas, laikytis LRV nutarimo Nr. 343 "Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos" bei Sveikatos apsaugos m-jos 2001 01 05 įsakymo Nr. 10 reikalavimų. Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos (P)Infrastruktūros teritorijos: gatvių tinklui (I1), inžinerinės infrastruktūros tinklams ir objektams įrengti ir eksploatuoti (I4) Teritorijos, paimamos ar rezervuojamos visuomenės poreikiams.	S

1.1.6. Teritorijų balansas

Naujosios Akmenės miesto plotas (pagal administracines ribas) yra apie 915 ha.

Bendrajame plane numatyta dar apie 127 ha teritorijos plėtrai.

Miesto teritorijos funkcinių paskirčių balansas pateiktas 1.3 lentelėje.

1.3 lentelė. Naujosios Akmenės miesto teritorijos funkcinių paskirčių balansas

Žemės naudojimo būdas	Žemės sklypų naudojimo būdo turinys	Kodas	Plotas, ha	Dalis miesto teritorijoje, %
Gyvenamosios teritorijos	Teritorija, skirta gyvenamųjų namų statybai	G	G2 - daugiaaukštė 28,5 esamas +9,8 planuojamas G1 - mažaaukštė 148,2 esamas +131,9 (iš jų +27,2 miesto ribose) planuojamas (planuojamas plotas 2302 gyventojams)	3,1 4,18 16,2 19,2
Visuomeninės teritorijos	Teritorija, skirta valstybės ir savivaldybės institucijoms, kitoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms, tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms	V	32,6 esamas +7,9 planuojamas	3,6 4,4
Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos	Teritorija, skirta pramonės ir gamybos įmonių, sandėlių, terminalų bei kitų sandėliavimo objektų statybai	P	192,3 esamas +18,6 planuojamas	21,0 23,0
Komercinės paskirties objektų teritorijos	Teritorija, skirta prekybos, paslaugų ir pramogų statiniams statyti	K	4,1 esamas +6,1 planuojamas	0,5 1,2
Inžinerinės infrastruktūros teritorijos	Visų rūšių transporto ir pėsčiųjų judėjimo, inžinerinių statinių bei inžinerinių tinklų teritorijos	I	~ 90,00 esamas ir planuojamas	~10,0
Bendro naudojimo teritorijos	Teritorija, skirta bendram viešam naudojimui	B	~180,0 esamas 14,1 planuojamas	0,82 2,25
Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai		Z	106,0 esamas 79,7 planuojamas (planuojama sodų bendrijų konversija į gyvenamąsias teritorijas)	11,6 8,7
Miškų ūkio paskirties žemė		M	~16 esamas ir planuojamas	5,3
Konservacinės paskirties žemė		C	~4,5 esamas ir planuojamas	1,5

1.2. Išvados

Esminiai aspektai, į kuriuos atsižvelgiama rengiant Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano koncepciją yra teritorijos plėtros kryptių ir plėtros zonų dominuojančios funkcijos parinkimas, kompozicinio miesto modelio tobulinimas, miesto įtakos zonų nustatymas.

Naujosios Akmenės miestą ir toliau numatoma vystyti kaip pramonės ir verslo centrą, kur pramonės ir verslo įmonių plėtra sukurtų naujas darbo vietas ir būtų pagrindas ekonominiam klestėjimui. Naujosios Akmenės miestui būdinga branduolinio miesto planinė struktūra su aiškia atskirtomis pramonės ir gyvenamosios zonomis, kas yra teigiamas faktorius dėl taršios pramonės su aptarnaujančiu sunkiuoju transportu. Dominuojanti plėtra numatoma pramonės, komercijos ir gyvenamosios paskirties (individualių gyvenamųjų namų - mažaaukštės statybos užstatymo tipo). Pramonės plėtra numatoma išnaudojant likusias laisvas teritorijas dabartiniame pramonės rajone ir plečiant pramonės rajoną pietvakarių kryptimi iki pat centrinės gatvės. Gyvenamoji statyba siūloma vystyti miesto šiaurės ir vakariniu perimetru bei užpildant dykvietes ir pertvarkant užstatytas teritorijas.

Naujosios Akmenės miesto plėtra nėra susijusi su gyventojų skaičiaus didėjimu,– jis ateinantiems 10-čiai metų nenumatomas,– plėtra vyks dėl kylančio pragyvenimo lygio, kai gyvenamojo ploto, tenkančio vienam gyventojui daugės. Plėtra, paremta kokybiniu miesto augimu reikalaus ne tik naujų teritorijų gyvenamajai statybai, bet ir didėjančio aptarnavimo ir paslaugų infrastruktūros objektų kiekio bei įvairovės, rekreacinių teritorijų plėtros ir pritaikymo naudojimui.

Didelis dėmesys koncepcijoje skiriamas esamų Naujosios Akmenės kvartalų ir planuojamos plėtros subalansavimui. Numatyta aptarnavimo objektų įvairovė, mokyklų, darželių bei kitų socialinės infrastruktūros objektų pasiekiamumas. Visiems šiems objektams skiriamos teritorijos urbanistiniuose centruose bei subcentruose, aplink kuriuos išdėstomi gyvenamosios paskirties objektai.

Koncepcijoje dėmesys skiriamas ir turizmo infrastruktūros vystymui bei plėtojimui. Nors Akmenės rajonas bei visi šio rajono miestai nėra didelio potencialo rekreacinių teritorijų zonoje, tačiau pažintinė bei poilsinė rekreacija yra galima. Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose numatytas pro Naująją Akmenę einantis nacionalinis turizmo maršrutas. Atsižvelgiant į tai, siūloma patogiose vietose plėtoti pažintinio, bendrojo turizmo infrastruktūros objektus.

Pramonės ir sandėliavimo įmonių plėtra numatyta esamoje pramonės teritorijoje ir ją praplečiant į pietvakarius. Komercijos objektų plėtra numatoma prie pagrindinės gatvės ir rajonų

centruose, kur objektai aptarnautų automobiliais vykstančių keleivių srautą arba būtų netoli miesto daugiabučių namų kvartalų.

Gyvenamosios plėtros teritorijoms būdinga, kad teritorija paveikiama palaipsniui, tokio dydžio kaip numatoma Naujosios Akmenės mieste gyvenamosios plėtros poveikis paprastai nėra ženklus. Neigiamas poveikis gali susidaryti kai tokios plėtros teritorijos išsidriekia penkis ir daugiau kilometrų ir padidėja jose gyvenančių gyventojų priklausomybė nuo automobilio, nes miesto centras ir aptarnavimo objektai tampa sunkiai pasiekiami pėsčiomis ar dviračiu. Naujosios Akmenės plėtra planuojama taip, kad tokių atstumų nesusidarytų, o siūloma racionali gatvių schema tik pagerintų susisiekimą visais būdais – pėsčiomis, dviračiu ir automobiliu.

Numatoma dalinė sodų bendrijų konversija į gyvenamąsias teritorijas, vietose, kurias patogiausia aprūpinti inžinerine infrastruktūra (centralizuotais tinklais). Ši plėtra yra kaip ir daugumoje kitų Lietuvos Respublikos sodų bendrijų teritorijų natūraliai vykstantis procesas, kurį racionali skatinti taip panaudojant šių teritorijų inžinerinę įrangą ir sukauptą jose kapitalą. Tokios plėtros poveikis, kaip rodo kiti pavyzdžiai, minimalus ir teigiamo pobūdžio – didinantis urbanizuotos aplinkos darnumą.

Naujosios Akmenės miesto, kaip pasienio miesto su strategiškai patogia padėtimi Pabaltijo valstybių atžvilgiu, pramonės ir verslo centro įvaizdžiui stiprinti siūloma komercinių ir aptarnavimo objektų plėtra palei Respublikos gatvę ir esamo pramonės rajono praplėtimas ir atnaujinimas, panaudojant jo potencialą.

Naujosios Akmenės miesto struktūra susiformavo pagal planą, parengtą pramonės miestui įkurti. Mieste išlikę autentiškų statinių ir gyvenamųjų namų kvartalų, gatvių struktūra stačiakampė, racionali planavimo. Pagrindinis Naujosios Akmenės centras – tai L. Petravičiaus aikštė, kuri svarbi miestui ne tik socialiniu, bet ir transporto bei ekonominiu atžvilgiais. Šioje vietoje koncentruojasi pagrindiniai prekybiniai taškai, municipalitetas, prokuratūra, teismas, keletas prekybos centrų bei kitos įstaigos. Ši aikštė, kaip įprasta, labai dažnai naudojama ir visuotiniams susirinkimams, renginiams. Šis, pagrindinis centras, suformuotas ant pagrindinės miesto ašies – V. Kudirkos ir Vytauto gatvių, kurios kertasi su Respublikos gatve. Tai pagrindinės miesto gatvės ir pagrindinės kompozicinės miesto ašys.

Svarbu suformuoti Naujosios Akmenės dviračių bei pėsčiųjų takų struktūrą tokią, kad būtų patogus susisiekimas tarp gyvenamųjų, komercinių ir pramonės įmonių teritorijų. Šiame mieste pagrindinė susisiekimo priemonė galėtų būti dviratis, todėl atitinkamai sureguliuota turi būti ir susisiekimo sistema. Susisiekimas su Akmene ir Venta taip pat įmanomas dviračiu, todėl numatoma galimybė atitinkamiems dviračių takams įrengti.

2. SOCIALINĖ – EKONOMINĖ APLINKA

2.1. Įvadas

Šiuo metu Naujosios Akmenės, Ventos ir Akmenės miestuose gyvena 61,42 % visų Akmenės rajono gyventojų. Todėl pagrindinis dėmesys turi būti nukreiptas į šių miestų plėtrą.

Pagrindinis Naujosios Akmenės miesto – ekonominės infrastruktūros vystymo tikslas yra suplanuoti socialinių ir ekonominių veiklų plėtrą ilgalaikiai teigiamai perspektyvai.

Akmenės rajono savivaldybės taryboje 2006 m. spalio mėn. 20 d. buvo aprobuota parengta Naujosios Akmenės erdvinės raidos koncepcija ir nuspręsta Naujosios Akmenės miestui taikyti ekonominės plėtros alternatyvą. Atsižvelgiant į patvirtintas alternatyvas buvo suformuluoti pagrindiniai Akmenės rajono miestų sprendiniai.

Naujosios Akmenės miesto socialinės-ekonominės infrastruktūros vystymo užtikrinimui išskirti šie pagrindiniai uždaviniai:

- 1) pagerinti susiklosčiusią miestų mokyklų, kultūros paveldo objektų, sveikatos priežiūros įstaigų, lankytinų teritorijų erdvinę struktūrą, vystyti jų urbanistinę sistemą;
- 2) miestuose išskirti pramoninius rajonus ir plėtoti jų infrastruktūrą;
- 3) skatinti smulkų ir vidutinį verslą;
- 4) sukurti miestuose patrauklią ir palankią aplinką verslo plėtrai bei skatinti investicijas;
- 5) pagerinti miestų asmens sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų kokybę ir pasiekiamumą;
- 6) tobulinti socialinių paslaugų kokybę ir infrastruktūrą;
- 7) pritaikyti gamtos, kultūros, dvasinės srities paminklus, rekreacijos objektus turizmo reikmėms;
- 8) pertvarkyti švietimo įstaigų tinklą ir įkurti pagal galimybes profesinio ugdymo įstaigą – Naujosios Akmenės mieste;
- 9) stiprinti Naujosios Akmenės miesto kaip rajono centro įvaizdį;

2.2. Sprendinių konkretizavimo prielaidos

Siekiant nustatyti, geriausiai tinkančius Naujosios Akmenės miesto socialinės – ekonominės infrastruktūros sprendinius, svarbu įvertinti demografinio ir ekonominio išvystymo dabartines ir prognozuojamas tendencijas, išskiriant 10 m. laikotarpį (iki 2017 m).

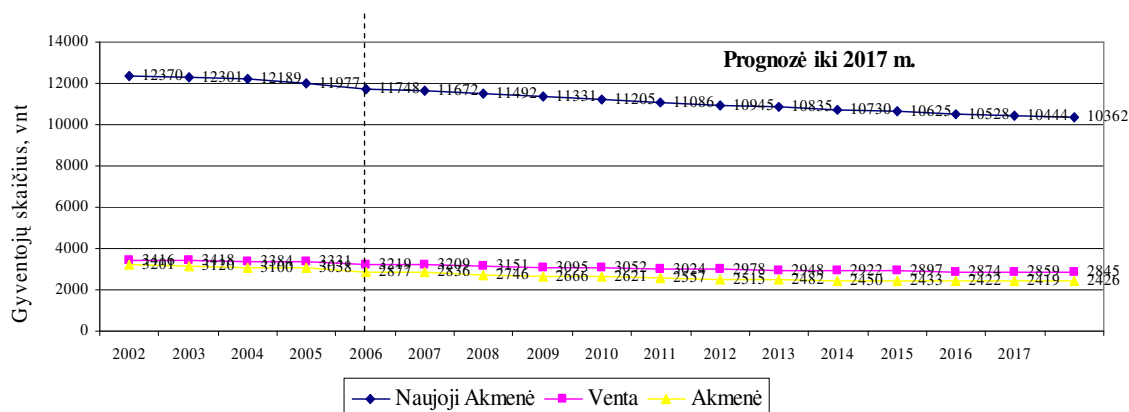
Nustatyti pagrindiniai veiksniai, kurie formuoja bendrą miestų išvystymą 10 metų laikotarpiui:

- 1) gyventojų pokytis rajono miestuose (gyventojų skaičiaus mažėjimas);
- 2) bendrą rajono ekonominio lygio augimą (BVP pokytis).
- 3) ekonominėse veiklose užimtų darbuotojų skaičius;
- 4) mokinių skaičiaus pokytis Naujosios Akmenės bendrojo lavinimo įstaigose.

Nuspręsta priimti pesimistinio demografinio augimo alternatyvą, kai pagrindiniuose rajono miestuose 2017 m. gyvens 15224 gyventojai.

Prognozuojant rajono miestų gyventojų kitimą, jų mažėjimas sumažintas, darant prielaidas, kad Lietuvoje gerėjant gyvenimui: mažės emigracija, pradės grįžti ankščiau išvykę gyventojai. Bus vykdoma griežta ne ES valstybių piliečių imigracijos politika, realizuojama regioninė politika.

Nustatytas prognozuojamas gyventojų skaičius didžiausiuose Akmenės rajono miestuose 2017 metams pateikiamas 2.1 paveiksle:

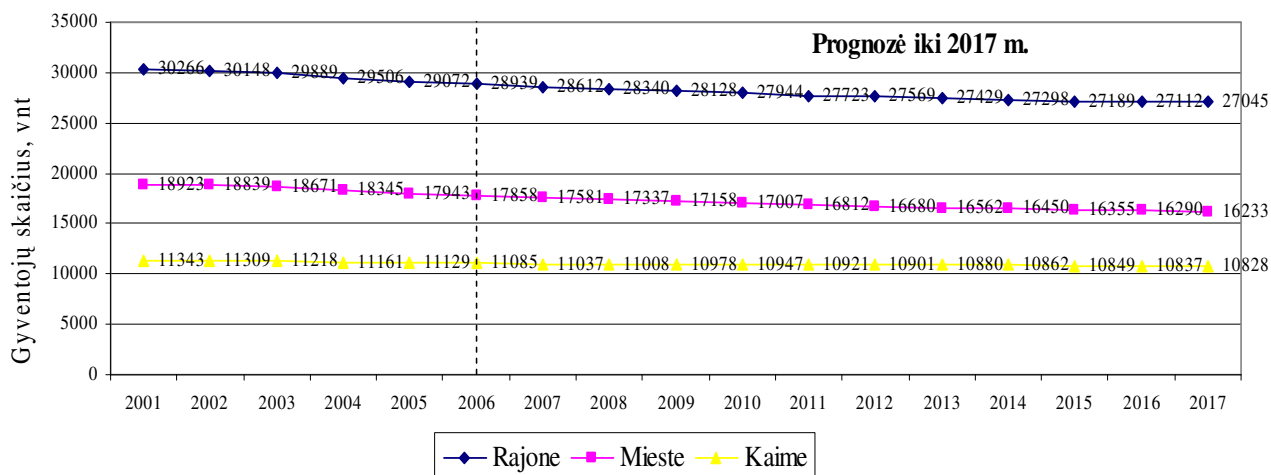
2.1 pav. Akmenės rajono miestų gyventojų skaičiaus dinamika ir kitimo prognozė

2.1 lentelėje pateiktas prognozuojamas Naujosios Akmenės miesto gyventojų skaičius 2017 m. pagal pesimistinį variantą.

2.1 lentelė. Akmenės rajono ir Naujosios Akmenės miesto gyventojų skaičiaus prognozė, 2017 m.

	Pesimistinis variantas
	2017 m.
Akmenės r. sav.	27045
Naujoji Akmenė	10362

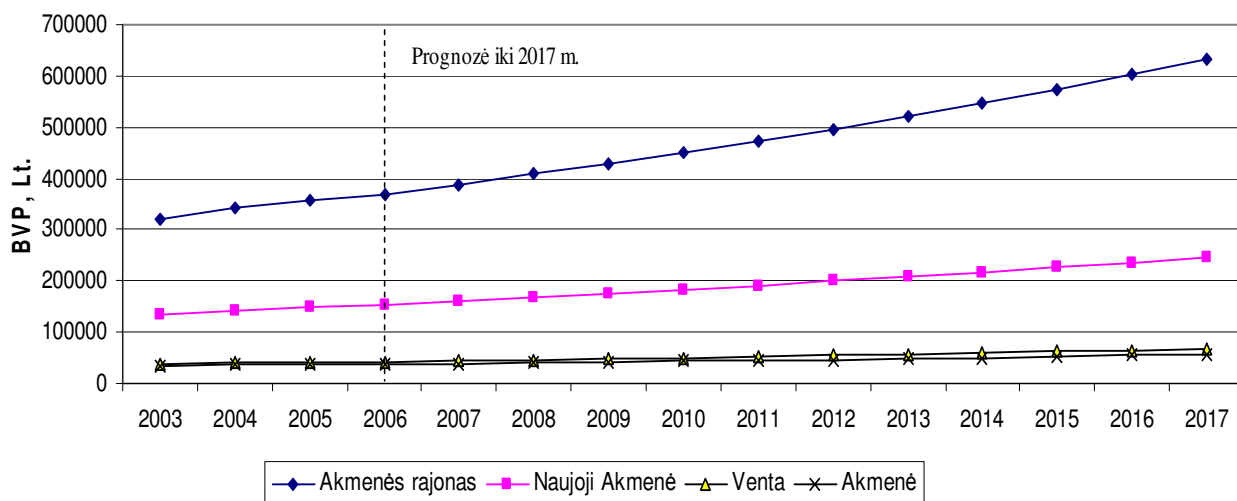
Nustatytas prognozuojamas miestų ir kaimų gyventojų santykis rajone 2017 metams pateikiamas 2.2 paveiksle.

2.2 pav. Akmenės rajono miestų ir kaimų gyventojų skaičiaus dinamika ir kitimo prognozė

Bendrą rajono ekonominio lygio augimą parodo sukurtas bendras vidaus produktas (BVP). Priimta realios ekonominės raidos koncepcija (BVP augimo) orientuota į optimistinę prognozės alternatyvą. BVP prognozė pateikta 2.3 paveiksle ir 2.2 lentelėje.

Statistikos departamentas nepateikia miestų BVP atskirai, todėl vertindami Naujosios Akmenės, Akmenės, Ventos BVP kitimą – remsimės BVP, kuris tenka vienam Akmenės rajono gyventojui.

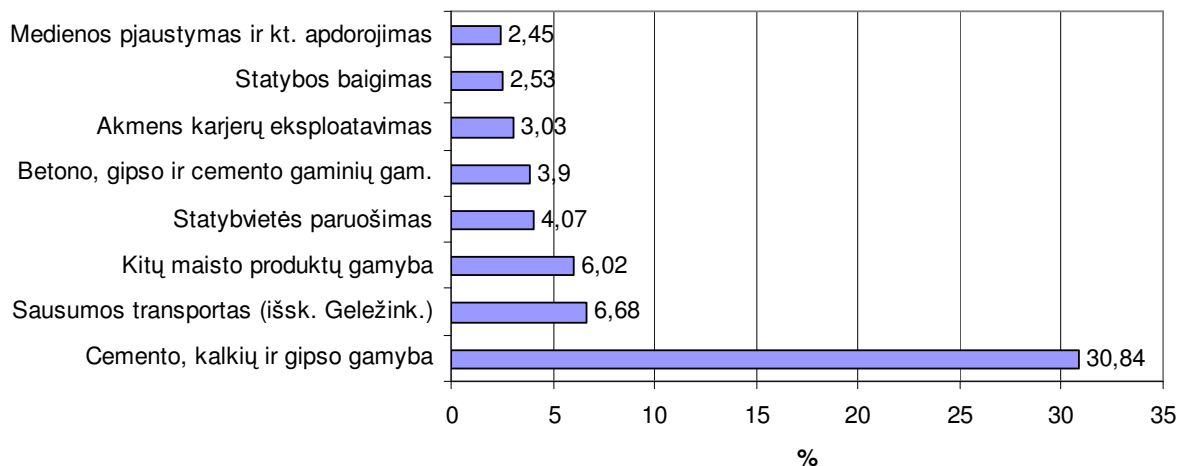

2.3 pav. Akmenės rajono bendrojo vidaus produkto kitimo prognozė

2.2 lentelė. Bendrojo vidaus produkto prognozė 2017 m.

		2003 – 2006	Optimistinis 2006 – 2017 m.
BVP (mln Lt)	Naujoji Akmenė	132,359 – 153,223	153,223 – 246,484
	Venta	36,551 – 42,614	42,614 – 67,293
	Akmenė	34,251 – 38,865	38,865 – 56,700
BVP kasmetinis augimo proc.		5 - 7	5
BVP tenkantis vienam gyventojui tūkst. Lt.		10,7 – 12,8	10,7-23,8

Akmenės rajono didžiosios įmonės įsikūrusios Naujoje Akmenėje ir kituose miestuose. Jose dirba didžioji dalis Akmenės rajono gyventojų, todėl Naujosios Akmenės darbo rinkos struktūra nedaug skiriasi nuo rajono, kuriame net 30,84% užimtų Akmenės rajono gyventojų dirba cemento, kalkių ir gipso gamybos įmonėse; 6,68 % sausumos transporto įmonėse; 4,07% statybvietės paruošimo įmonėse; 3,9 % cemento, kalkių ir gipso gaminių gamybos įmonėse; 3,03 Akmens karjerų eksploatavimo įmonėse; 2,45 % Medienos pjaustymo ir kt. apdorojimo įmonėse (2.4 pav.)¹.

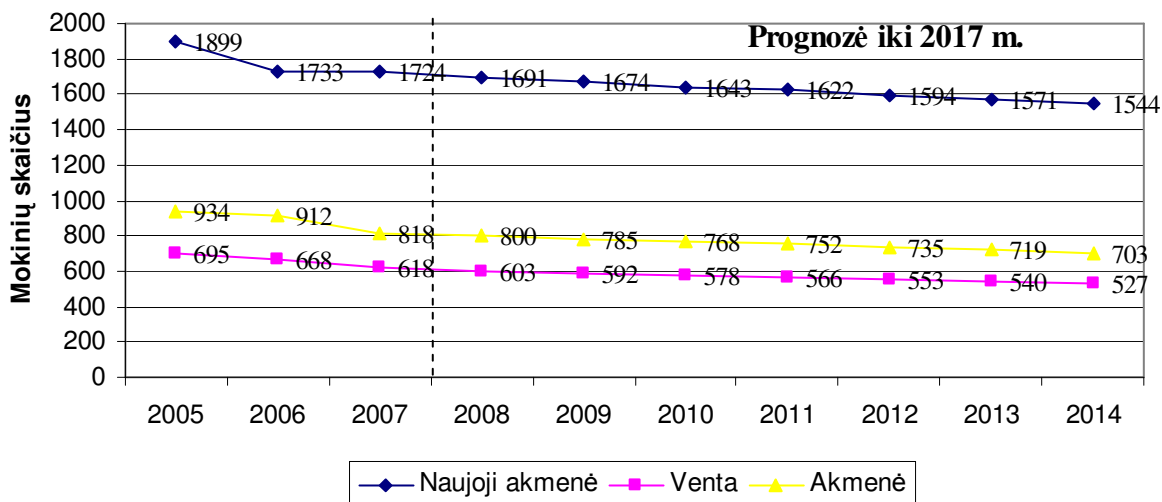

2.4 pav. Akmenės rajono savivaldybės specializacijos ekonominėse veiklose lygis (pagal veikloje užimtų darbuotojų skaičių), %, 2004 m.

Mokinių skaičius Akmenės rajone ir miestuose pastaraisiais metais mažėja. Nuspręsta priimti pesimistinio mokinių skaičiaus kitimo alternatyvą. Tikimasi, kad mokinių skaičius nesumažės daugiau, negu rodo prognozė. Remiantis atlikto tyrimo rezultatais, tikimasi, kad

¹ Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija. Lietuvos pramonės ir verslo klasterių žemėlapis, 2007 m.

mokinių skaičius 2014 m. Naujojoje Akmenėje, lyginant su 2007 m. sumažės 10,5 % (2.5 pav.). Nuolatinis mokinių skaičiaus mažėjimas kelia grėsmę miestų mokyklų funkcionalumui ir išlikimui.

2.5 pav. Akmenės rajono miestų bendrojo lavinimo mokyklų mokinių skaičiaus kitimo prognozė iki 2014 m.

2.3. Naujosios Akmenės miesto socialinės - ekonominės infrastruktūros sprendiniai

2.3.1. Švietimo ir mokslo infrastruktūros sprendiniai

Išvystyta Naujosios Akmenės miesto švietimo įstaigų infrastruktūra, padės užtikrinti rajono švietimo prioritetų įgyvendinimą savivaldybės neformaliojo ir formaliojo ugdymo sistemoje, sudarant galimybes laisvos, kritiškai mąstančios ir atsakingos asmenybės ugdymui.

Bendrojo plano švietimo ir mokslo sprendiniai buvo derinami su Akmenės rajono savivaldybės bendrojo lavinimo mokyklų tinklo pertvarkos iki 2012 m. planu, kuriame sprendžiamas bendrojo lavinimo mokyklų poreikis.

Naujosios Akmenės miesto esamų švietimo įstaigų tinklas yra pakankamas. Siūloma išlaikyti esamą švietimo įstaigų tinklą iki 2017 m. (2.3 lent.). Numatomas Naujosios Akmenės, miesto švietimo įstaigų teritorinis išsidėstymas 2017 m. pateiktas 2.6 pav.

2.3 lentelė. Naujosios Akmenės miesto formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigos

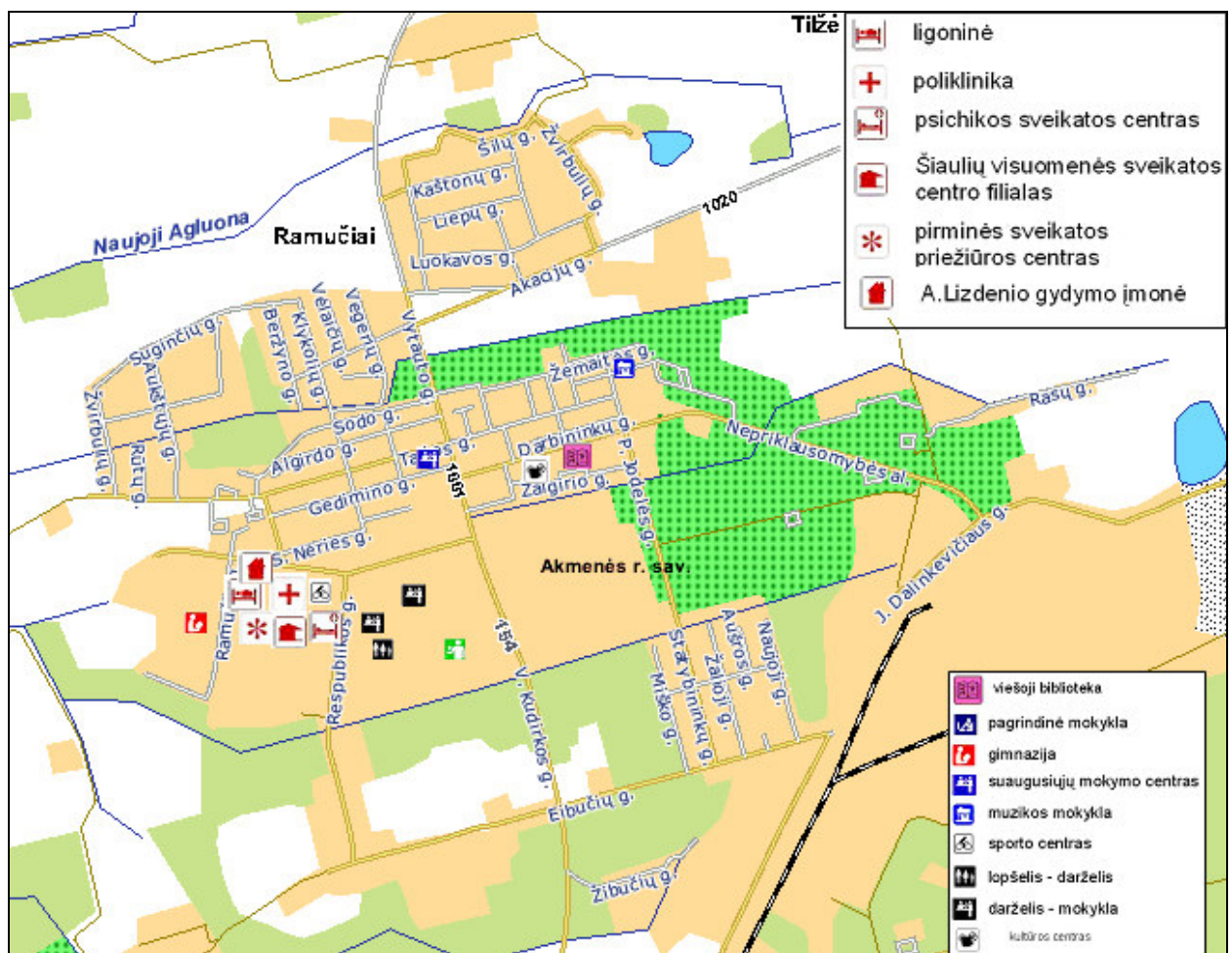
Mokyklos pavadinimas	Mokymo bazės stiprinimas iki 2017 m.
Muzikos mokyklos: Naujosios Akmenės muzikos mokykla;	1. Muzikos mokyklos įrangos ir pastatų atnaujinimas (galimas finansavimo šaltinis: ES 2007 – 2013); 2. Sporto mokyklos komplekso atnaujinimas (prioritetas sporto salė).
Sporto mokykla: Naujosios Akmenės sporto	

centras

3. Trenerių ir mokytojų kvalifikacijos kėlimas

Naujosios Akmenės miesto mokyklos yra didelės ir atitinka išskeltus mokinių skaičiaus mokyklose reikalavimus. Siūloma, Naujosios Akmenės pagrindinę mokyklą (1090 mokiniai), sustiprinus jos materialinę bazę, akredituoti į aukštesnės pakopos mokymo įstaigą.

Naujojoje Akmenėje yra siūloma įsteigti profesinę mokyklą, kadangi rajonas neturi profesinio mokymo įstaigos. Mokyklos studijų programos derinti su darbo rinkos poreikiais. Tikslinga steigti Statybos ir transporto mokyklą, kadangi dauguma Akmenės rajono ir miesto užimtų gyventojų dirba cemento, kalkių ir gipso gamybos, sausumos transporto, statybietės paruošimo, cemento, kalkių ir gipso gaminių gamybos įmonėse ir kt.²

2.6 pav. Siūlomas Naujosios Akmenės miesto ugdymo, kultūros, sveikatos priežiūros įstaigų išdėstymas, 2017 m

2.4 lentelėje pateikiame esamą ir numatomas Naujosios Akmenės miesto formaliojo ugdymo įstaigų sąrašą ir numatomus tinklo pertvarkymo ir stiprinimo sprendimus.

² Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija. Lietuvos pramonės ir verslo klasterių žemėlapis, 2007 m.

Siūloma Naujojoje Akmenėje įsteigti Akmenės karjeros planavimo centrą, kurio uždaviniai būtų bendradarbiauti su ugdymo įstaigomis, darbo birža, koordinuoti PIT veiklą, organizuoti profesinį orientavimą, informavimą ir konsultavimą, kaupti duomenis apie darbdavių poreikius ir mokymo įstaigų galimybes.

Remiantis apskrities bendrojo plano sprendiniais, siūloma Naujoje Akmenėje įkurti švietimo centrą. Taupant resursus, Naujoje Akmenėje švietimo centro steigimą susieti su Karjeros planavimo centro įkūrimu.

Naujosios Akmenės miesto mokyklose yra nemažas specialiųjų poreikių mokinių skaičius, dėl to yra specialistų darbui su jais poreikis. Psichologinės tarnybos veiklą susieti su PIT veikla mokyklose.

2.4 lentelė. Naujosios Akmenės savivaldybės teritorijoje numatomos formaliojo ugdymo įstaigos

Mokyklos pavadinimas	iki 2017 m.	
	Daromi tinklo pertvarkymai	Mokymo bazės stiprinimas
Profesinė mokykla	Statybos ir transporto profesinės mokyklos įsteigimas Naujoje Akmenėje	1. Mokyklų pastatų renovacija (galimas finansavimo šaltinis: ES 2007 – 2013); 2. Mokyklų stadionų ir žaidimų aikštelių prie mokyklų renovacija. 3. Mokinių popamokinės veiklos vystymas (sporto, meno, dailės, liaudės amatų, šokių ir kt. būrelių organizavimas) 4. Kompiuterinės įrangos, mokymo priemonių baldų, atnaujinimas. 5. Mokytojų kvalifikacijos kėlimas 6. Siūloma Ramučių gimnazijai ir Saulėtekio pagrindinei mokykloms nupirkti daugiau mokyklinių autobusų. 7. Visuomeninio transporto tinklą nuolat derinti prie į Naująją Akmenę vykstančių mokinių poreikių. 8. Tarptautinių mainų ir bendradarbiavimo programų paieška ir įgyvendinimas.
Gimnazijos:		
Naujosios Akmenės Ramučių gimnazija.		
Pagrindinės mokyklos:		
Naujosios Akmenės "Saulėtekio" pagrindinė.	Mokyklai reikalinga mokyklinė transporto priemonė.	
Pradinės mokyklos:		
"Saulėtekio" pagrindinės mokyklos Alkiškių skyrius.		
Mokyklos - darželiai:		
Naujosios Akmenės mokykla darželis „Atžalynas“.		
Naujosios Akmenės mokykla darželis „Buratinas“.		

Siūloma aktyvinti profesinio informavimo taškų (PIT) veiklą ir steigimą miesto švietimo įstaigose (2.5 lentelė).

2.5 lentelė. Naujosios Akmenės, Ventos, Akmenės miestuose veikiančios ir kuriami profesinio informavimo taškai (PIT)

Įstaigos pavadinimas	Darbo vietų skaičius
Veikiantis PIT	
Naujosios Akmenės Ramučių gimnazija	2
Kuriami naujai PIT iki 2008 m. (stiprinami iki 2012 m.)	
Naujosios Akmenės „Saulėtekio“ pagrindinėje mokykloje	3
Akmenės darbo birža	2

Bendrojo lavinimo mokyklų tobulinimą vykdyti sustiprinant mokyklų materialinę bazę, palaikant glaudžius ryšius su šalies aukštojo mokslo įstaigomis, užmezgant tarptautinius ryšius.

2.3.2. Kultūros infrastruktūros sprendiniai

Naujosios Akmenės miesto kultūros sprendinių tikslas užtikrinti miesto gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimą bei sąlygas kūrybinei laisvei; organizuoti liaudies amatų vystymą ir etninės kultūros globą, jos kūrybinę veiklą; propaguoti mėgėjų ir profesionalųjį meną; kontroliuoti Kultūros centrai pavaldžių įstaigų veiklą; reprezentuoti kultūrą rajone, apskrityje, respublikoje, užsienyje.

Naujosios Akmenės miestas turi kultūros centrą ir viešąją biblioteką, kurių teritorinis išsidėstymas 2017m. pateiktas 2.6 pav.

Naujosios Akmenės miesto kultūros įstaigoms reikalinga renovacija, trūksta įrangos³. Reikalingi darbai išdėstyti 2.6 lentelėje.

2.6 lentelė. Naujosios Akmenės miesto kultūros centro ir viešosios bibliotekos stiprinimo planas

Įstaigos	2007-2013	Iki 2017
Naujosios Akmenės kultūros centras	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompiuterinės technikos ir pagrindinių priemonių atnaujinimas. 2. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas (išsiugdyti kultūros programų specialistus). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naujosios Akmenės kultūros centro rekonstrukcija (einamieji remontai) 2. Ypatinę dėmesį skirti miestų etninės kultūros išsaugojimui, puoselėjimui (paskaitos, seminarai, etnokultūros švenčių atgaivinimas ir sklaida) 3. Tradicinių renginių organizavimas 4. Atlikti miesto gyventojų kultūrinių poreikių tyrimus 5. Tarptautinį kultūrinių programų paieška ir įgyvendinimas.

³ Akmenės rajono savivaldybė

Viešoji biblioteka	<p>1. Viešosios bibliotekos pastato renovacija</p> <p>2. LIBIS programos įdiegimas</p> <p>3. Viešajai bibliotekai trūksta multimedijos įrangos, filmavimo kameros, muzikinių centrų, diktofonų, židinių-krosnelių, kompiuterinės įrangos, lazerinio spausdintuvo</p>	<p>1. Viešosios bibliotekos patalpų rekonstrukcija (einamieji remontai).</p> <p>2. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas.</p> <p>3. Plėsti bei atnaujinti bibliotekos kartoteką.</p> <p>4. Skatinti kompiuterizaciją bei steigti interneto prieigos taškus bibliotekose.</p>
--------------------	--	--

Naujosios Akmenės miestas nepritaikytas masiniams renginiams organizuoti. Siūloma įsigyti lauko kilnojama estradą, tinkamą garso ir apšvietimo įrangą.

Siūloma skatinti bibliotekos, kultūros centro ir švietimo įstaigų kooperacija kultūrinių renginių organizavimui, nes tai užpildytų edukacinių – kultūrinių renginių trūkumą ir pasitarnautų šviečiant visuomenę.

Siūloma pagerinti kultūrinės informacijos prieinamumą mieste. Informacijos prieinamumui pagerinti naudoti šias priemones:

- stendų pastatymas;
- reklaminių leidinių leidyba;

Siūloma Naujosios Akmenės miestą vystyti, kaip Akmenės rajono kultūrinį centrą - papildant kultūrinių renginių tinklėlį, renovuojant esamus kultūrinio paveldo objektus, bei kuriant naujus paminklus, tvarkant gyventojų pamėgtas vietas, formuojant miesto centro veidą. Naujosios Akmenės kultūros paveldo objektai pateikiami 2.7 lentelėje.

2.7 lentelė. Saugomi Naujosios Akmenės kultūros paveldo objektai

Eil. Nr.	Pavadinimas ir kodas	Adresas	Situacija ir vietovė	Teritorijos plotas, ha
1.	Kultūros rūmai S875	Nepriklausomybės al. 25, Naujoji Akmenė	Miesto centrinė dalis	0,93
2.	Dekoratyvinė skulptūra "Šokėjas" DV622	Naujoji Akmenė	Kultūros rūmų fasadas	-
3.	Dekoratyvinė skulptūra "Lietuvaitė" DV623	Naujoji Akmenė	Kultūros rūmų fasadas	-
4.	Dekoratyvinė skulptūra "Darbininkas" DV624	Naujoji Akmenė	-	-

Šaltinis: Akmenės rajono savivaldybė

2.3.3. Asmens sveikatos priežiūros infrastruktūros vystymo sprendiniai

Pagrindinės Akmenės rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigos yra išikūrusios Naujosios Akmenės mieste. Sveikatos apsaugos įstaigos Naujosios Akmenės mieste vidinių rezervų nebeturi. Jei nebus padidintas finansavimas jų renovavimui, profilaktikos programoms, brangiai diagnostikai, technologijų įsigijimui, specialistų kvalifikacijos kėlimui, šių įstaigų būklė sparčiai blogės.

Naujosios Akmenės esamas asmens sveikatos priežiūros tinklas yra pakankamas, tačiau esamos bazės būklę, paslaugų kokybę ir praeinamumą siūlomą gerinti. Siūloma didžiausią dėmesį skirti jau esamų įstaigų darbo kokybei užtikrinti (2.8 lent.). Asmens sveikatos priežiūros įstaigų teritorinis išsidėstymas mieste 2017 m. pateiktas pirmame priede.

2.8 lentelė. Naujosios Akmenės miesto asmens sveikatos priežiūros įstaigų stiprinimo planas

Įstaigos	2007-2013	Iki 2017
Ligoninės 1 VšĮ Naujosios Akmenės ligoninė	1. Gydytojų kvalifikacijos kėlimas. Naujų gydytojų išugdytas ir pritraukimas. 2. Gydytojų išlaikymo miesto gydymo įstaigose programos sukūrimas. 3. Vystyti palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius.	1. Pastatų ir medicininės įrangos atnaujinimas. 2. Laboratorinių tyrimų kokybės gerinimas 3. Medicininių atliekų likvidavimo įrangos atnaujinimas
Poliklinikos 1. Naujosios Akmenės poliklinika 2. VšĮ psichikos sveikatos centras 3. A. Lizdenio gydymo įmonė 4. Šiaulių visuomenės sveikatos centro Akmenės filialas	1. Pirminės sveikatos priežiūros decentralizavimas ir šeimos gydytojo institucijos formavimas 2. Gydytojų kvalifikacijos kėlimas. Naujų gydytojų išugdytas ir pritraukimas	4. Pastatų ir medicininės įrangos atnaujinimas. 5. Įsteigti du naujus bendrosios praktikos kabinetus. 6. Profesionalių psichologinės pagalbos kabinetų įsteigimas 7. Pirmosios pagalbos kursų organizavimas (mokyklose). 8. Medicininių atliekų likvidavimo įrangos atnaujinimas

Vienas iš svarbiausių tikslų yra išlaikyti Naujosios Akmenės gydymo įstaigų esamus gydytojus ir pritraukti naujus. Šiai problemai spręsti siūloma skatinti sveikatos priežiūros įstaigų kūrimąsi steigiant bendrosios praktikos gydytojų (BPG) kabinetus Naujojoje Akmenėje.

2.3.4. Socialinių paslaugų infrastruktūros sprendiniai

Naujosios Akmenės miesto socialinės rūpybos sprendinių tikslas – aprūpinti miesto gyventojus socialinėmis priemonėmis gyvenimo kokybei gerinti bei įgyvendinti efektyvią darbo

ir socialinės apsaugos politiką, skatinti užimtumą ir šiuo būdu mažinti gyventojų priklausomumą nuo socialinių išmokų.

Siekiant spręsti socialines problemas ir kurti naujas darbo vietas, būtina pasitelkti nevyriausybinės organizacijas, privatų sektorių ir vietos bendruomenę, kuri kuo intensyviau išnaudotų Europos Sąjungos teikiamą finansinę paramą (ypač 2007 – 2013 m. laikotarpyje).

Siūloma miesto socialinių paslaugų infrastruktūros plėtrą orientuoti į dienos globos ir nestacionarias paslaugas.

Visas teikiamas socialines paslaugas pritaikyti žmonių su negalia poreikiams: įrengti trūkštamus takus, skirtus neįgaliųjų vežimėliams įvažiuoti į pastatus, įrengti nuožulnius šaligatvio intarpus viešose vietose pagal poreikį. Potencialios įstaigos ir vietovės:

- prekybos centrai;
- viešosios įstaigos (biblioteka, kultūros centras, savivaldybė ir kitos valstybinės įstaigos ir t.t);
- laisvalaikio praleidimo vietos.

Psichologinės pagalbos tinklo vystymas aprašytas asmens sveikatos priežiūros įstaigų ir švietimo sprendiniuose.

Socialinės infrastruktūros vystymo planas pateikiamas 2.9 lentelėje.

2.9 lentelė. Naujosios Akmenės miestų socialinės infrastruktūros stiprinimo planas

Siūlymas	2007 - 2013	Iki 2017
1. Įsteigti nakvynės namus bei motinos ir vaiko globos centrą, kas leistų pilnai suformuoti rajono socialinių paslaugų įvairovę ir užbaigtumą.		1. Įsteigti nakvynės namus bei motinos ir vaiko globos centrą Naujojoje Akmenėje.
2. Naujos globos ir rūpybos sistemos kūrimas ir plėtimas turi būti vykdomas stiprinant bendruomenės centrus ir jų plėtrą, vykdant senų, vienišų ir žmonių saugą, užtikrinant smurtą patyrusių asmenų globą.		1. Kuriant naujos globos sistemą rajone, išskirti stipriau vystomą ašį Naujoji Akmenė, Akmenė, Venta.
3. Esamų stacionarių socialinių paslaugų įstaigų modernizavimas	1. Naujosios Akmenės pensionatas	
Siūlymas	2007 - 2013	Iki 2017
4. Įvairių, tikslinių – socialinių programų (projektų) parengimas ir įgyvendinimas Naujosios Akmenės mieste.	1. Nedarbo ir skurdo mažinimo programų parengimas; 2. Socialinių paslaugų	1. Socialinės globos paslaugų kokybės gerinimas; 2. Gyventojų saugumo užtikrinimas socialinių paslaugų namuose; 3. Globojamų, neįgaliųjų ir

	teikimas socialinės rizikos šeimoms, vaikams; 3. Socialinės paslaugos sutrikusio intelekto žmonėms;	socialinės rizikos šeimų vaikų socialinių paslaugų kokybės gerinimas 4. Gyventojų, sergančių cukriniu diabetu, gyvenimo kokybės gerinimas. 5. Vykdyti naujų darbo vietų kūrimo projektus
5. Išsilavinimo įgijimo galimybių plėtra (nedarbo, emigracijos ir skurdo mažinimo priemonė).		1. Statybos ir transporto profesinės mokyklos įsteigimas. 2. Ugdyti gyventojų kompiuterinį raštingumą.
6. Skatinti Akmenės darbo biržos veiklą.		1. Įgyvendinti kvalifikacijos suteikimo ilgalaikiams bedarbiams programas (galimas finansavimas iš Užimtumo fondo ir Europos socialinio fondo)
7. Būsto kokybės gerinimas		Vykdyti gyvenamųjų namų modernizavimą (Namų energijos taupymo programą)

2.3.5. Verslo ir pramonės vystymo sprendiniai

Verslo infrastruktūra yra nepalanki vystyti šiuolaikinei pramonei, todėl Naujosios Akmenės mieste reikalinga įgyvendinti veiksnius užtikrinančius palankią verslo ir pramonės struktūros formavimąsi.

Naujosios Akmenės pagrindinės pramonės įmonės AB „Akmenės cementas“ ir AB „Naujasis kalcitas“ (apyvarta 126 mln., 2004 m.). Dauguma miesto gyventojų dirba statybinių medžiagų, statybos, cemento, kalkių ir gipso gamybos, maisto produktų ir gėrimų, sausumos transporto įmonėse⁴. Todėl Naujosios Akmenės pramonės modernizacija turi būti nukreipta minėtų pramonės šakų plėtros kryptimi, skatinama šių įmonių kooperacija, remiamas naujų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių steigimas.

Gamybinės teritorijas mieste, kuriose šiuo metu nevykdoma gamyba, būtina rezervuoti, ir ieškoti investuotojus naujai apdirbamajai gamybai ar smulkiam ir vidutiniam verslui vystyti. Ateityje reikės atlikti gamybinių pastatų modernizavimą ir pritaikymą verslo reikmėms tenkinti. Naujosios Akmenės esamos ir perspektyvinės teritorijos ir nuomojamų (parduodamų, privatizuojamų) patalpų plotai pateikiami 2.10 lentelėje.

2.10 lentelė. Esamos ir perspektyvinės teritorijos ir nuomojamos (parduodamos) patalpos

⁴ Lietuvos Respublikos Ūkio ministerija. Lietuvos pramonės ir verslo klasterių žemėlapis, 2007 m

Miestas	Pramonės teritorija ha	Pastabos	Nuomojamos (parduodamos, privatizuojamos) patalpos (2007), m ²
Naujoji Akmenė	139,7	Esama	1742

Šaltinis: Šiaulių apskrities teritorijos generalinis planas; Akmenės rajono savivaldybė

Skatinti didžiausios Baltijos šalyse ir vienintelės Lietuvoje bendrovės Akmenės cementas bei kitų statybinių medžiagų tiekiančių įmonių veiklą, mažinant šių įmonių išmetamų teršalų kiekį į aplinką, sukuriant palankią infrastruktūrą šių įmonių veiklai.

Naujosios Akmenės verslo ir pramonės stiprinimo priemonės pateikiamos 2.11 lentelėje.

2.11 lentelė. Naujosios Akmenės verslo ir pramonės stiprinimo planas

Siūlymas	2007 - 2013	Iki 2017
1. Didinti Naujosios Akmenės miesto investicinį patrauklumą.		Įkurti Naujosios Akmenės miesto pietinėje dalyje pramoninę zoną (4 priedas)
2. Miestą plėtoti kaip smulkaus ir vidutinio verslo ir išvystytos pramonės glaudaus bendradarbiavimo zonas, orientuotas į savo ekonominio baseino išteklius.		Smulkaus ir vidutinio verslo veiklos kryptis pritaikyti prie stambios pramonės veiklos.
3. Smulkaus ir vidutinio verslo informavimo ir konsultavimo stiprinimas.	Stiprinti Naujoje Akmenėje įkurtą VŠĮ Turizmo ir verslo informacijos centro veiklą.	
4. Vystyti logistikos sistemą.		Logistikos sistemos modernizavimą susieti su Naujosios Akmenės miesto, pietinėje dalyje planuojama kurti pramonine zona bei cemento, kalkių ir gipso gamybos pramone.
5. Mažmeninės prekybos tinklą derinti prie gyventojų gyvenamųjų vietų išsidėstymo.	Parengti mažmeninės prekybos plėtos ir optimizavimo programą.	
6. Mokslinio potencialo stiprinimas ir tinkamos darbo jėgos ugdymas		Statybos ir transporto profesinės mokyklos įsteigimas Naujoje Akmenėje
7. Laisvalaikio ir poilsio paslaugų plėtra miestuose;	Vystyti maitinimo įstaigų paslaugas.	Esant galimybėms įkurti nedidelį pramogų centrą jaunimui Naujosios Akmenės mieste.

Siekiant pagerinti verslo aplinką numatomos šios investicijų pritraukimo kryptis:

- 1) ES ir kitų fondų paramos pritraukymas. Numatomas ES paramos laikotarpis 2007 – 2013m.;

- 2) tiesioginė valstybės parama verslui (Nacionalinė parama);
- 3) tiesioginių užsienio ir vietinių verslininkų investicijų pritraukimas – sudarant jiems palankias verslo sąlygas.

Norint pakelti pragyvenimo lygį ir mažinti nedarbą reikia sudaryti sąlygas Naujosios Akmenės miesto gyventojams steigti įmones t.y. skatinti smulkų ir vidutinį verslą. Siūloma stiprinti smulkų ir vidutinį verslą (ypač naujai besikuriančių) šiais būdais:

1. Skatinti miesto gyventojų verslumą, didinant informacijos prieinamumą, stiprinant švietimą ir profesinį pasirengimą. Sėkmingų verslo plėtros pavyzdžių sklaida sudarytų didesnes galimybes mažinti verslo kūrimo riziką, taip paskatindami miesto gyventojus imtis užimtumo iniciatyvų.
2. Siūloma savivaldybei dotuoti naujai besikuriančias įmones (Vilniaus miesto savivaldybės pavyzdys).

Skatinti technines pagalbos priemones verslumo skatinimui mieste įgyvendinti. Šias priemones galėtų suteikti VŠĮ Akmenės Turizmo ir verslo informacijos centras:

- konsultavimo ir mokymo paslaugų subsidijavimas;
- tikslinės konferencijos;
- seminarai;
- mugės;
- informacinių duomenų bazių sukūrimas;
- informaciniai leidiniai gyventojams.

2.3.6. Turizmo plėtros sprendiniai

Siekiant mieste skatinti pažintinį turizmą, būtina organizuoti kokybišką žmonių poilsį, ugdyti vietinių gyventojų ir turistų ekologinę kultūrą. Pritaikyti esamus kultūrinius ir gamtinius išteklius turizmo veiklai, siekiant optimaliai išnaudoti gamtinius resursus ir kultūrinį paveldą.

Turizmo veiklai Naujosios Akmenės miesto suaktyvinimui iki 2017 m. siūloma atlikti šiuos būtiniausius darbus, objektuose kurie yra aptariami šioje sprendinių dalyje:

1. Pastatyti 3 trūkstantus stendus su miesto planu ir su jame pažymėtais lankytiniais objektais.
2. Įrengti viešuosius tualetus.
3. Miesto teritorijoje įrengti aikšteles su komunikacijomis turistams su poilsio nameliais ant ratų ir kt.

4. Skatinti parodų salių ir paveikslų galerijų veiklą.
5. Organizuoti daugiau pramogų, renginių ir atrakcijų, skirtų jaunimui.
6. Sutvarkyti kuo daugiau lankymui tinkamų kultūros paveldo objektų, sukurti naujas meno vertybes.

Per Naujosios Akmenės miestą eina vietinės ir nacionalinės svarbos specializuoto pažintinio turizmo trasos, kurią sudaro maršrutai dviračiu ir automobiliu:

I. Biliūniškės – Papilė – Šiaudinė –Paragiai – Kairiškiei – Venta – Akmenė –Agluonai – Kivyčiai –Klykoliai – **Naujoji Akmenė** – Alkiškiai – Menčiai –Kruopiai - Žagarė

II. Kruopiai - Eglesiai – Papilė – Šiaudinė –Paragiai – Kairiškiei – Venta – Akmenė – Agluonai – Kivyčiai –Klykoliai – **Naujoji Akmenė** – Alkiškiai – Menčiai –Žagarė

III. Žagarė – Alkiškiai - Kruopiai - Eglesiai – Papilė – Šiaudinė –Paragiai – Kairiškiei – Venta – Akmenė –Agluonai – Kivyčiai – Klykoliai – **Naujoji Akmenė** – Vegeriai

Turizmo trasas, kertančias Naujosios Akmenės miestą numatomos laikyti prioritetinėmis ir sparčiau vystomomis – siekiant pritraukti kuo daugiau turistų į rajono centrą.

Potencialūs turistiniai objektai išvardinti 2.12 lentelėje.

2.12 lentelė. Potencialūs turistiniai objektai miestuose ir jų teritorijose

Objektas	Apibūdinimas	Siūloma iki 2017 m.
Ramučių tvenkinys	Jo plotas 1,7 ha.	Pritaikyti vietinių gyventojų poreikiams.
Antano Čiapo botanikos sodas	Sode šimtai rūšių įdomiausių dekoratyvinių augalų ir kompozicijos iš akmenų, medžio, metalo ir stiklo. Sodas įsikūręs Naujosios Akmenės mieste.	Organizuoti pažintinį turizmą. Įtraukti į Naujosios Akmenės miesto lankytinų vietų sąrašą.

Turizmo plėtra turi prasidėti Naujosios Akmenės mieste. Siūloma, pagal savivaldybės galimybes, skirti lėšų Naujosios Akmenės, kaip rajono centro renovavimui, plėtojimui ir kompoziciniam apjungimui išsaugant mieste susiklosčiusias vertybes ir sukuriant naujas.

Vystyti Naujosios Akmenės centrinių gatvių patrauklumą – pirmiausiai sutvarkant šaligatvius, gatvių dangą, aikštes, įrengiant daugiau šiukšliadėžių, pritaikant žmonėms su negalia šiose gatvėse: Kudirkos, Vytauto, Respublikos, Taikos gatvės, Nepriklausomybės alėja.

Prognozuojant Naujosios Akmenės miesto ir jo apylinkių turizmo nišas, atlikti vertinimai (2.13 lentelė).

2.13 lentelė. Naujosios Akmenės miesto ir jo apylinkių turizmo nišų vertinimas ir pasiūlymai

Turizmo niša	Vertinimas	Komentaras
Naujosios Akmenės miestas		

NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO TERITORIJOS BENDRASIS PLANAS
III etapas. Bendrojo plano sprendiniai

Golfas	Neperspektyvu	Kraštovaizdžio trūkumai, potencialių vartotojų trūkumas, dideli investicijų kaštai
Medžioklė	Perspektyvu	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės rekreacinių arealų miškų masyvuose.
Keliavimas dviračiais	Perspektyvus	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės rekreaciniuose arealuose.
Autoturizmas	Perspektyvu	Tinkama vystyti pagrindiniais ir periferiniais autoturizmo koridoriais.
Ekstremalus autoturizmas	Perspektyvu	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės, rekreaciniame areale (išeksploatuotuose karjeruose).
Kultūrinis, pažintinis turizmas	Perspektyvu	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės rekreaciniuose arealuose.
Pramoninis turizmas	Perspektyvus	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės rekreaciniame areale (AB „Akmenės cementas“).
Amatų turizmas	Perspektyvu	Tinkama vystyti Naujosios Akmenės rekreaciniame areale („Karpėnų keramika“).

3. MIESTO GAMTINĖ APLINKA, REKREACIJOS PLĖTOJIMAS

Želdynų funkcijos mieste labai įvairiapusės. Nuo žaliųjų plotų kiekio, racionalaus jų išsidėstymo bei sutvarkymo priklauso miesto aplinkos ekologinė būklė ir harmoningumas, gyvenimo ir poilsio sąlygų kokybė, miesto patrauklumas investicijoms ir turizmui.

Tikslinga išskirti dvi esmines miesto želdynų funkcijas, kurios bus kaip pagrindas išryškinant Naujosios Akmenės miesto teritorijos gamtinio karkaso (želdynų) sistemos sprendinius:

1. *Ekologinė*

2. *Socialinė.*

Ekologinė funkcija – atskiros (tarpusavyje nesusijusios) miesto želdynų dalys, o taip pat ir tarpusavyje susietos, bei priemiesčio miškai kartu paėmus formuoja bendrą miesto želdynų sistemą, kuri yra neatsiejama miesto gyvenamosios aplinkos kokybę palaikančio ir ekologinį stabilumą užtikrinančio gamtinio karkaso dalis. Nuo kiekvieno miesto gamtinį karkasą formuojančio komponento (želdyno) būklės (gebėjimo teigiamai įtakoti konkrečios miesto dalies aplinką) ir nuo ketinimų ir konkrečių veikslių ją gerinti, priklauso bendro miesto teritorijoje ir miesto prieigose lokalizuoto gamtinio karkaso potencialas – gebėjimas teigiamai įtakoti įvairios funkcinės paskirties miesto aplinką, sukuriant ekologiškai švaresnę aplinką darbui, poilsiui ir tuo pačiu užtikrinant Miesto teritorijos ekologinį stabilumą ir gyvenimo sąlygų tinkamumą.

Socialinė funkcija – miesto želdynų sistema, apjungta į miesto teritorijoje lokalizuotą gamtinį karkasą, sudaro galimybes formuoti įvairius miesto gyventojų socialinius poreikius tenkinančią gyvenamąją aplinką. Skirtingos miesto ir miesto prieigose esančios gamtinio karkaso dalys atlieka skirtingas socialines funkcijas, patiria nevienodo intensyvumo ir pobūdžio antropogenines apkrovas ir joms atitinkamai būtinas skirtingas tvarkymo bei priežiūros režimas.

N. Akmenės miesto teritorijos dalį dengia gamtinis karkasas, kurį formuoja skirtingas ekologines funkcijas atliekančios dalys:

1. *išoriniai ekologinio stabilizavimo arealai;*

2. *migracijos koridoriai;*

3. *vidiniai ekologinio stabilizavimo arealai.*

Šios gamtinio karkaso dalys, atsižvelgiant į heterogenišką (nevienalytę) jų sandarą, sąlygota nevienodo intensyvumo antropogeninio poveikio ir padėties miesto centro atžvilgiu, skaidomos į

individualaus reglamentavimo arealus, kuriems numatomi skirtingi tvarkymo – priežiūros būdai ir kryptys.

N. Akmenės miesto ir apymiesčio teritorijoje išskirti šeši gamtinio karkaso sistemos reglamentavimo arealų tipai (žr. žem. Naujosios Akmenės miesto ir apymiesčio gamtinio karkaso (želdynų) reglamentavimo arealai):

A. Žymiai antropogenuotos¹ GK dalys, kuriose prioritetas teikiamas naujos želdynų sistemos formavimui, ar esamų pavienių želdinių gausinimui.

Šio tipo arealai išsidėstę intensyviai urbanizuotoje miesto teritorijos dalyje. A. tipo arealai miesto teritorijoje yra išsidėstę dispersiškai. Didžioji jų dalis koncentruojasi miesto centrinėje dalyje. Pastaruosius arealus reikėtų įvardinti kaip rezervą būsimiems žaliems miesto plotams, kurie galėtų vykdyti socialinę funkciją. Šiuo metu jie yra arba visiškai neapželdinti arba su fragmentiška sumedėjusios augalijos danga (žėliniais ar želdiniais).

C. Žymiai antropogenuotos¹ GK dalys, kuriose prioritetas teikiamas esamos želdynų sistemos gerinimui ir vystymui.

Šio tipo reglamentavimo arealai išsidėstę intensyviai urbanizuotoje miesto teritorijos dalyje daugeliu atveju iš vienos pusės besišliejantys su gyvenamaisiais rajonais iš kitos su nežymiai antropogenuotomis teritorijomis. Pastarasis arealų tipas tai yra N. Akmenės miesto įvairios paskirties želdynų plėtros ir vystymo teritorinis rezervas, kurių dalyje jau ir šiandien yra minimaliai ar vidutiniškai įrengti. Šio tipo reglamentavimo arealams – želdiniams būtinas esamos želdynų sistemos pritaikymas lankytojams ar naujų želdynų įrengimas, esamos infrastruktūros tobulinimas ar naujos kūrimas, Ir atitinkamai, lyginant su žemiau paminėtais reglamentavimo arealais, didesnės investicijos. C. Tipo arealams būtinas didžiausias dėmesys ir investicijos, nes jie turėtų užtikrinti socialinės želdynų funkcijos realizavimą ir Naujosios Akmenės miesto gyventojų rekreacinių poreikių patenkinimą.

E. Nežymiai antropogenuotos² GK dalys (esančios urbanizuotų teritorijų periferinėje dalyje), kuriose būtinas natūralių kraštovaizdžio komponentų atstatymas ir gausinimas.

Šio tipo GK reglamentavimo arealai išsidėstę miesto teritorijos intensyviai urbanizuotos dalies periferijoje – miestų pakraščiuose. Šie arealai, dėl vykdomos, ar vykdytos ūkinės veiklos yra netekę sumedėjusios augmenijos, arba ji išlikusi tik fragmentiškai. Pastariesiems arealams būtini dideli performavimo mastai su santykinai nedidelėmis išlaidomis. Šiems arealams būtinas pirminės augmenijos struktūros atkūrimas – medžių įveisimas, didinant sumedėjusios augmenijos plotus ir tuo pačiu žemės ūkio naudmenų sąskaidą. E. tipo reglamentavimo arealams priskiriamos kai kurios N. Akmenės miesto teritorijoje tekančių vandentėkmių dalys.

F. Nežymiai antropogenuotos² GK (gamtinio karkaso) dalys, kuriose išlaikomas ir stiprinamas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis.

Pastarojo tipo GK reglamentavimo arealai išsidėstę N. Akmenės miesto teritorijos intensyviai urbanizuotos dalies periferijoje – miesto pakraščiuose ar už miesto ribos. Šiuos arealus ištiesai ar su nedideliais sumedėjusia augmenija neapaugusių plotų tarpais dengia natūrali sumedėjusių augalų dangą. Pastariesiems arealams būdingi mažiausi priežiūros ir pokyčių mastai. Šiems arealams būtinas esamos augalijos dangos struktūros ir jos natūralumo išlaikymas, ribojant medžių kirtimą paupiuose bei plynus kirtimus priemiesčio miškuose. F tipo arealams priskiriami miško plotai, esantys pietinėje miesto teritorijos dalyje.

¹Žymiai antropogenuotos GK dalys – tai tokios teritorijos, kurių ploto dalį užima statiniai ir infrastruktūros objektai: takų sistema, aikštelės, ir kiti.

²Nežymiai antropogenuotos GK dalys – tai tokios teritorijos, kurias formuoja natūralūs kraštovaizdžio komponentai.

- N. Akmenės miesto teritorijoje ir apylinkėse esantys skirtingos paskirties ir būklės želdynai bei žalieji plotai kartu formuoja miesto gamtinį karkasą, kurio skirtingų dalių atliekamų funkcijų raiškumas, pilnavertiškumas ir kokybė tiesiogiai priklauso nuo GK karkaso komponentų – miesto želdynų būklės.
- Tobulinant miesto teritorijos želdynų struktūrą didžiausia dėmesį būtina skirti C. tipo reglamentavimo arealų želdynų struktūros ir jų rekreacinės infrastruktūros plėtrai bei pritaikymui gyventojų poilsiui ir pramogoms, nes šie arealai yra N. Akmenės miesto poilsiui pritaikytų žaliųjų plotų plėtros ir vystymo rezervas.
- Įrenginėjant, tvarkant ir tobulinant želdynų sistemą, pirmiausia būtina orientuotis į parkus, esančius greta daugiaaukštės statybos mikrorajonų, nes būtent čia yra didžiausias erdvės, skirtos poilsiui, poreikis.
- Siekiant garantuoti pakankamai gerą miesto teritorijos aplinkos oro kokybės būklę, būtina užtikrinti subalansuotą ir saikingą apylinkės miškų naudojimą. Šios sąlygos būtų pasiektos keičiant miškų grupę iš ūkiniu ir rekreaciniu (miesto miškus ar miško parkus), kuriuose nenaudotini plyni kirtimų ir vėlesnis medynų kirtimo amžius.
- Dalyje A tipo GK reglamentavimo arealuose, naujų želdinių įveisimas, ar esamų fragmentų gausinimas derinamas su kitomis šioms teritorijoms priskiriamomis funkcijomis (su sportu susijusios infrastruktūros palaikymas, sporto renginių organizavimas ir aptarnavimas).

4. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPRENDINIAI

Naujosios Akmenės mieste yra keturi objektai, įtraukti į Kultūros vertybių registrą: S875 Kultūros rūmai (Nepriklausomybės al. 25), skulptūros DV622 “Šokėjas” ir DV622 “Lietuvaitė”, esančios Kultūros rūmų pastato vakarinio fasado nišose, bei DV624 skulptūra “Darbininkas”, stovinti priešais Kultūros rūmus.

Kultūros rūmai yra neoistorizmo (retrospektyvizmo stiliaus), pastatyti 1958 m., pritaikius ir kūrybiškai interpretavus tipinį projektą (architektas V. Naujikas). Pastatas su skulptūromis yra vertingas ir autentiškas savo laikmečio architektūros reprezentantas, taip pat svarbi erdvinė kompozicinė Naujosios Akmenės miesto centro dominantė. Pastatas yra svarbus ir savo ilgalaikė visuomenine kultūrine reikšme miesto bendruomenės gyvenime.

Į Kultūros vertybių registrą įtrauktų kultūros rūmų bei skulptūrų, esančių jų pagrindiniame fasade ir stovinčios priešais rūmų fasadą, vertingųjų savybių išsaugojimas padės formuoti patrauklią Naujosios Akmenės miesto centro aplinką ir plėtoti jo naudojimą viešajai kultūrinei paskirčiai, veiksmingesnį pritaikymą trumpalaikiai rekreacijai. Šiems objektams yra nustatyta bendra teritorija ir bendros apsaugos zonos.

Kultūros rūmų pastatas naudotinas visuomeninei kultūrinei paskirčiai. Kultūros paveldo objekto teritorijoje ir jo apsaugos zonoje planuojama veikla turi būti reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais aktais. Objektų teritorijos ir jų apsaugos zonos ribos gali būti keičiamos specialiuoju apsaugos planu.

Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų teritorijoms nustatoma konservacinė (saugojimo) tikslinė žemės naudojimo paskirtis. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkybos ir naudojimo reikalavimai bus nustatomi jų individualiais apsaugos reglamentais (tipiniais reglamentais, jei individualūs reglamentai neparengti), kurie sudaromi ir išduodami jų valdytojams per 20 darbo dienų nuo valdytojų raštiškų prašymų gavimo dienos Kultūros paveldo departamente (jo teritoriniame padalinyje) ar Savivaldybės paveldosaugos padalinyje (LR Kultūros ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. IV-154 Dėl nekilnojamojo kultūros paveldo objekto pavyzdinio apsaugos reglamento patvirtinimo).

Bendrojo plano kultūros paveldo apsaugos sprendinių įgyvendinimo stebėseną (monitoringą) turi būti vykdoma pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo stebėsenos taisyklės (Žin., 2005, Nr.86-3242). Stebėsenos rezultatai: stebėjimo ir fiksavimo duomenys, vertingąsias savybes naikinančių ar žalojančių poveikių vertinimas, apibendrinimas ir prognozavimas, turi būti teikiami už kultūros paveldo apsaugą ir teritorijų planavimą atsakingoms institucijoms.

5. MIESTO SUSISIEKIMO SISTEMOS SPRENDINIAI

Naujosios Akmenės miestas yra Lietuvos šiaurinėje dalyje, kur nėra magistralinių kelių, todėl per miesto teritoriją neina intensyvūs krovinių transporto srautai. Susisiekimą su aplinkiniais miestais ir gyvenvietėmis užtikrina krašto ir rajoniniai keliai. Šiuo metu Naujosios Akmenės miesto pagrindinėmis Vytauto ir V. Kudirkos gatvėmis pravažiuoja didžiausi transporto srautai. Krašto kelias 156 Naujoji Akmenė–Venta sujungia Naująją Akmenę su magistrale A11 (Šiauliai–Palanga) bei krašto keliais vedančiais į Šiaulius, Mažeikius ir Telšius. Atvykstantis į Naująją Akmenę transporto srautas Vytauto ir V. Kudirkos gatvėmis patenka į rajoninį kelią 1001 Naujoji Akmenė–Vegeriai.

Šiuo keliu galima nuvykti per Vegerius į apribotą sienos perėjimo punktą su Latvija (Auce). Įstojus į ES ir užtikrinus laisvą prekių judėjimo principą pastebimai padidėjo srautai iš Latvijos, daug sunkvežimių atvyksta į Akmenės cementą nusipirkti statybinių medžiagų. Labai svarbus N. Akmenės miestui žvyrkelio N. Akmenė-Vegeriai-Latvijos siena išasfaltavimas.

Eismo srautų intensyvumas pateikiamas 5.1 lentelėje.

5.1 lentelė. Eismo intensyvumas 2006 m. (aut./parą) Naujosios Akmenės miesto aplinkiniuose keliuose

Kelio Nr.	Kelio pavadinimas	Kelio km.	Metinis vidurkis	2006 I ketvirtis	II ketvirtis	III ketvirtis	IV ketvirtis
Krašto keliai							
156	N.Akmenė-Venta	8,2	2253	1833	2704	2655	2087
154	Šiauliai-Gruzdžiai-N.Akmenė	13,92	1693	1232	1612	1800	1378
Rajoniniai keliai							
1001	N.Akmenė-Vegeriai-Latvija	2,1	313	253	229	301	283
1020	Ramučiai-Vėlaičiai-Vegeriai	1,0	167	Nėra duomenų			
Visų rajoninių kelių vidurkis				420	380	500	469

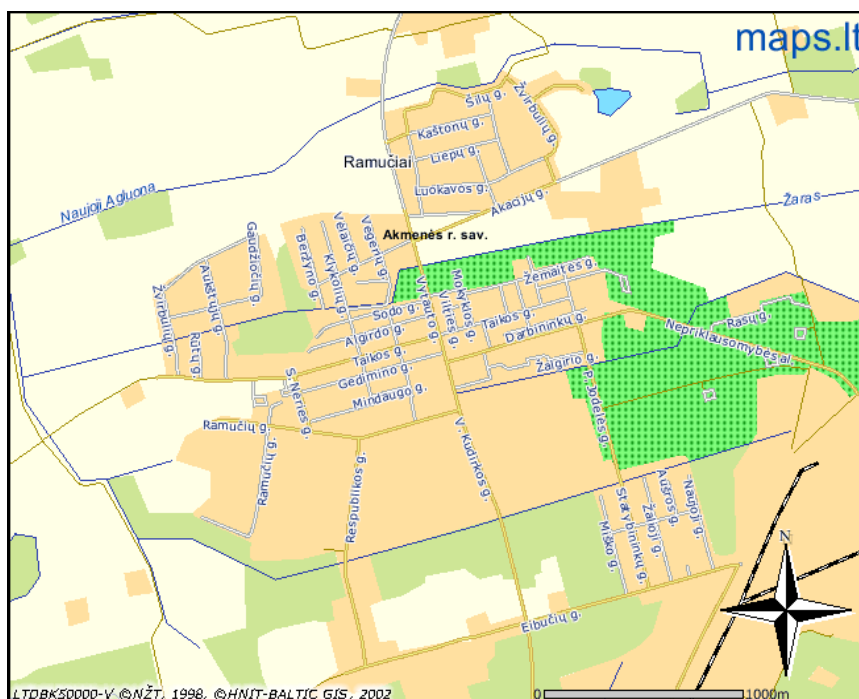
Naujosios Akmenės miestui perspektyvoje reikalinga:

- 1) parengti Naujosios Akmenės degalinių išdėstymo specialųjį planą;
- 2) tobulinti susisiekimo sistemą mieste;
- 3) rekonstruoti kelią iš Naujosios Akmenės iki pasienio punkto, užtikrinant sunkiasvorių automobilių saugų eismą;
- 4) sutvarkyti Naujosios Akmenės miesto Vytauto, V. Kudirkos, Taikos, Nepriklausomybės, Akacijų, Respublikos gatvių dangą, šaligatvius, įrengti apšvietimą;

- 5) Naujosios Akmenės mieste reikia tobulinti eismo sąlygas miesto gatvėse, įrengti pėsčiųjų perėjas, atnaujinti kelio ženklus;
- 6) techninėmis ir eismo saugumo priemonėmis mažinti eismo įvykių ir nelaimingų atsitikimų skaičių;
- 7) pagrindinėse N. Akmenės gatvėse gerinti žmonių su negalia judėjimo galimybes;
- 8) nors N. Akmenėje automobilizacijos lygis sparčiai auga 2005 m. – 307 aut/1000 gyv. aktualu vystyti bevariklį transportą, sparčiau tiesti dviračių ir pėsčiųjų takus.

Pagrindinės miesto Vytauto ir Kudirkos gatvės pagal paskirtį turi būti B arba C1 kategorijos, tačiau jos neatitinka šiuo metu STR 2.06.01:1999 keliamų reikalavimų tokioms kategorijoms (B - susisiekimas tarp miesto funkcinėlių zonų, rajonų, centrų, didžiųjų transporto stočių. Ryšiai su užmiesčio keliais; C - Miesto plano funkcinės ir kompozicinės ašys. Pagrindinės keleivių viešojo susisiekimo linijos. Miesto vidaus transporto ryšiai.). Gatvėse yra po vieną eismo juostą kiekvienai kryptčiai. Miesto gatvių tinklas parodytas 5.1 pav. Gatvių šaligatviai yra įrengti tik miesto centre, tačiau jie nepritaikyti žmonėms su negalia. Todėl būtina daugiau lėšų skirti miesto transporto infrastruktūrai gerinti.

Miesto centre prie pagrindinių traukos objektų (L. Petravičiaus aikštė, bažnyčios) trūksta automobilių stovėjimo vietų (užstatomos gatvės, šaligatviai, viešojo transporto stotelės) ir todėl jas aktualu išplėsti iki norminio lygio.

5.1 pav. Naujosios Akmenės miesto gatvių sistema

6. NAUJOSIOS AKMENĖS MIESTO INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

6.1. Vandentieka ir vandenvala

Vandentiekos ūkio objektų įrengimui ir/ar rekonstrukcijai reikalingos rezervuoti teritorijos numatomos sprendiniuose, kurie yra įgyvendinami dviem etapais – 2008-2014 ir 2015-2018 m.

2008-2014 m.

- 1) nauji magistraliniai tinklai Ramučių rajone (11 km) pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;
- 2) renovuojami tinklai (300+1100 m) nuo kolektorinės iki Gedimino gatvės ir nuo turgaus iki kolektorinės, (1,5 km) Vilties ir Sodų bei (2,1 km) Vytauto, Gedimino, Mindaugo gatvėse pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;
- 3) Gaudžiočių vandenvietės renovacija pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;
- 4) nauji tinklai Respublikos ir V.Kudirkos gatvių rajone ir Eibučių mikrorajone;

2015-2018 m.

- 5) nauji tinklai Ramučių gatvės rajone;
- 6) nauji tinklai sodų rajonuose (pagal tai kur bus didžiausia konversija į gyvenamąjį rajoną).

Vandenvalos ūkio objektų įrengimui ir/ar rekonstrukcijai reikalingos rezervuoti teritorijos numatomos sprendiniuose, kurie yra įgyvendinami dviem etapais – 2008-2014 ir 2015-2018 m.

2008-2014 m.

- 1) 2008 m. nuotekų valymo įrenginių statyba, 4 siurblinių renovacija, tiesiami nauji nuotekų tinklai (1 km.) nuo siurblinės iki nuotekų valymo įrenginių pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;
- 2) Eibučių rajone (3,5 km) naujų tinklų tiesimas, 2 naujų siurblinių įrengimas pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;
- 3) renovuojami tinklai (1,5 km) V. Kudirkos g. ir (2 km) Respublikos g., atskiriamas lietaus nuotakynas nuo buitinių nuotekų tinklų pagal Ventos–Lielupės upių baseinų investicinį projektą;

2015-2018 m.

- 4) nauji tinklai sodų rajonuose (pagal tai kur bus didžiausia konversija į gyvenamąjį rajoną).

Reikalinga parengti:

- 1) Gaisrinio vandentiekio sistemos specialųjį planą;
- 2) Integruotas Akmenės rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano dalis skirtas miestui;
- 3) Vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo tinklų inventorizacija.

Visos rezervuojamos teritorijos yra pažymėtos Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano sprendinių brėžinyje. Tikslios teritorijos nustatomos žemesnio lygmens planavimo dokumentuose.

6.2. Elektros energijos tiekimas

1. Kadangi Naujosios Akmenės miesto plėtra numatoma visomis kryptimis, todėl skirstomojo tinklo plėtros darbai taip pat turi būti atliekami visomis kryptimis. Visos naujai urbanizuojamos teritorijos prie skirstomojo tinklo prijungiamos jau prie esamų 10 kV įtampos elektros tinklų, kurie ribojasi ar kerta šias teritorijas. Įgyvendinant šią priemonę, taip pat pakloti naujus 0,4 kV įtampos elektros tinklus, nuo transformatorinių iki galutinių elektros energijos vartotojų elektros atvadų. Rekomenduojama kabelinius požeminius tinklus projektuoti šalia gatvių. Naujų kabelinių tinklų trasos nustatomos žemesnio lygmens planavimo ir/ar projektavimo metu.
2. Naujų vartotojų aprūpinimui elektra, įrengti naujas 10/0,4 kV įtampų transformatorines pastotes. Transformatorinių pastočių vieta ir galia turi būti parinkta žemesnio lygmens planavimo ir/ar projektavimo metu. Transformatorinių pastočių vieta turėtų būti artima visų prie jos prijungtų vartotojų elektros apkrovų centrui. Apie transformatorines 10/0,4 kV įtampų pastotes turi būti apriboti žemės plotai ir erdvė virš jų vertikaliomis plokštumomis mažiausiai 10 metrų bet kuria kryptimi.
3. Modernizuoti esamus orinius kabelinius ir laidinius 0,4 kV įtampos miesto tinklus, juos keičiant požeminiais kabeliniais tinklais.
4. Rekonstruoti esamas gatvių apšvietimo sistemas mieste. Gatvių apšvietimui numatyti elektros energiją taupančių priemonių įdiegimą. Kur nėra gatvių apšvietimo – jį numatyti įrengti. Gatvių apšvietimą įrengti vadovaujantis apšvietimo įrenginių įrengimo taisyklėmis.

6.3. Atliekų tvarkymas

Siekiant įdiegti funkcionalią atliekų tvarkymo sistemą N. Akmenėje miesto bendrajame plane iki 2017 m. numatoma:

1. Nuolatos stebėti atliekų susidarymo tendencijas mieste bei atsižvelgiant į esamą apkrovą įrengti papildomas konteinerines aikšteles mišrioms atliekoms bei antrinėms žaliavoms surinkti.
2. Iki 2008 m. visose N. Akmenės miesto dalyse (įskaitant visus gyvenamuosius individualių ir daugiabučių namų rajonus bei sodų ir garažų bendrijas) turi būti suorganizuotas mišrių buitinių atliekų bei popieriaus, plastiko ir stiklo atskiras surinkimas. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas toms miestų dalims, kuriose trūksta konteinerinių aikštelių (Taikos g. kvartalas, šiaurinė miesto dalis Ramučiuose ir kt.).
3. Iki 2008 m. organizuoti atliekų surinkimą ir išvežimą iš N. Akmenės viešųjų zonų, tokių kaip rekreacinės zonos (pvz. Ramučių, Respublikos bei V. Kudirkos g. prieigose), viešojo transporto stotelės, gatvės ir kt. Šiose vietose pastatyti reikiamą kiekį šiukšlių dėžių. Viešųjų renginių metu pastatyti laikinuosius specialius konteinerius. Turi būti užtikrintas periodiškasis surinktų atliekų bei antrinių žaliavų išvežimas į APP ar atliekų perkrovimo stotis. Taip pat įvertinti sąslavų bei gatvių tvarkymo antrinio panaudojimo galimybes (pvz. kelių barstymui žiemos metu, žaliųjų atliekų panaudojimo komposto ar biodujų gamybai).
4. Iki 2008 m. įvertinti apleistų statinių griovimo poreikius mieste ir nustatyti statybos ir griovimo atliekų panaudojimo būdus.
5. Iki 2008 m. parengti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių pašalinimo iš kiemų ir kitų teritorijų tvarką ir numatyti atsakingas už tai tarnybas;
6. Nuo 2009 m. plėtoti antrinių žaliavų surinkimą esamuose bei planuojamuose gyvenamuose rajonuose, įrengiant papildomą kiekį antrinių žaliavų konteinerinių aikštelių. Reikalui esant iš anksto rezervuoti teritorijas šioms aikštelėms įrengti. Atliekų tvarkymo sistemos plėtra turi būti vykdoma atsižvelgiant į miesto urbanistinį vystymąsi – pradėdant V. Kudirkos-Respublikos g. kvartalais bei rytine miesto centro dalimi Nepriklausomybės al., baigiant miesto teritorija esančia į Š bei ŠV nuo miesto centro (Taikos g. Vakarinėje dalyje). Perdirbamų atliekų išskyrimas iš bendro atliekų srauto turi būti skatinamas tiek planuojant ir įrengiant patogias, estetiškas ir modernias konteinerines aikšteles bei palaikant esamų konteinerinių aikštelių švarą ir tvarką, tiek diferencijuojant rinkliavos dydį už susidariusias mišrias buitines atliekas ir antrines

- žaliavas). Taip pat, nuolatos vykdyti informacines ir švietimo kampanijas apie atliekų vengimą, atliekų rūšiavimą, pavojingų, stambiagabaričių ir biodegrazuojamų atliekų tvarkymą. Iki 2010 metų turi būti užtikrinta, kad komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų teikiama ne mažiau kaip 85 proc. N. Akmenės gyventojų bei surenkama ne mažiau 85 proc. mieste susidarančių atliekų.
7. Iki 2010 m. įvesti susidarymo vietoje atskirtų biodegrazuojamų atliekų surinkimą iš namų ūkių bei organizacijų, pradedant tomis miesto dalimis, kuriose šių atliekų susidaro daugiausia (t.y. daugiabučių namų rajonai, centrinės miesto dalys, kuriose yra daug maitinimo įstaigų ir pan.). N. Akmenės individualių gyvenamųjų namų rajonuose bei sodų bendrijose (rytinė miesto dalis) skatinti biodegrazuojamų atliekų kompostavimą individualiuose sklypuose.
 8. Iki 2015 metų likviduoti apleistus ūkinius statinius, o jų griovimo atliekas perdirbti arba panaudoti ūkio subjektų reikmėms.
 9. Iki 2017 metų N. Akmenėje įrengti papildomus atliekų priėmimo punktus (APP) bei tobulinti specialias stambiagabaričių, pavojingų bei EEĮ atliekų surinkimo priemones (pvz. surinkimas apvažiavimo būdu ar pagal iškvietimą).
 10. Iki 2008 m. parengti N. Akmenės sąvartyno uždarymo projektą, numatyti jo apsaugos ir stebėsenos priemones bei parinkti geriausią rekultivavimo būdą (pvz. buvusią teritoriją paverčiant rekreacijos ar pramonine zona). Uždarytas sąvartynas turi būti pilnai rekultivuotas iki 2012 metų.

6.4. Šilumos ūkis

Naujosios Akmenės miesto šilumos ūkio srityje iki 2018 metų numatoma:

1. Išlaikyti esamas centralizuoto aprūpinimo šiluma sistemas Naujojoje Akmenėje (Žalgirio ir Ramučių).
2. Siekiant, kad šilumos vartotojai Naujosios Akmenės mieste būtų aprūpinami šiluma mažiausiomis sąnaudomis ir neviršijant didžiausio leidžiamo poveikio aplinkai, rajono šilumos ūkis turi būti tvarkomas pagal galiojančio specialiojo šilumos ūkio plano nuostatas. Nustatyta tvarka peržiūrint specialųjį planą, turėtų būti išnagrinėtos ir naujų tankiai užstatomų teritorijų aprūpinimo šiluma galimybės.
3. Renovuoti mieste eksploatuojamus nusidėvėjusius šilumos tiekimo tinklus.
4. Atlikti galimybių studiją dėl biokuro ir biomasės naudojimo šilumos gamybai bei kogeneracijos įrenginių pritaikymo Žalgirio katilinėje.

5. Katilines plečiant virš 20 MW galios, turi būti nustatytos sanitarinės apsaugos zonos ir atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo nustatyta tvarka.
6. Energijos vartojimo efektyvumui pastatuose didinti:
 - atlikti mieste esančių iki 1992 metų statytų nerenovuoatų biudžetinių įstaigų pastatų auditus ir pagal auditų rekomendacijas renovuoti pastatus, kiek įmanoma, pasinaudojant finansine parama;
 - skatinti daugiabučių namų bendrijų kūrimąsi;
 - atlikti iki 1992 metų statytų daugiabučių pastatų energijos vartojimo auditus ir pagal jų rezultatus renovuoti pastatus, kiek įmanoma, pasinaudojant finansine parama;
 - rengti informacines kampanijas apie taupaus energijos išteklių vartojimo naudą ir taupymo priemones.
7. Šalia kelių/gatvių rezervuoti teritorijos naujiems komunikaciniams koridoriams ir jų apsaugos zonoms, jei būtų tankinami ar plečiami šilumos tiekimo tinklai.

6.5. Gamtinių dujų tiekimas

Aprūpinimo gamtinėmis dujomis srityje iki 2018 metų numatoma:

1. Gamtinių dujų tinklus, esant ekonominiam ir ekologiniam pagrįstumui, plėsti į esamas ir naujai užstatomas gyvenamąsias teritorijas, kuriose išvystyta decentralizuota šilumos gamyba. Dujofikuoti potencialias pramonės plėtros teritorijas. Dujotiekio tinklų plėtrą mieste grįsti vartotojų ir dujų tiekimo įmonės susitarimais ir derinti su centralizuoto šilumos tiekimo sistemos plėtra, peržiūrint šilumos ūkio specialųjį planą.
2. Saugiam gamtinių dujų tinklų ir įrenginių eksploatavimui bei dujų tiekimo patikimumo užtikrinimui, turi būti išlaikomos apsaugos zonos ties esamais ir planuojamais dujotiekio tinklais ir įrenginiais. Turi būti užtikrinamas specialiosios ir ūkinės veiklos ribojimo sąlygų laikymasis, išlaikomi minimalūs atstumai nuo pastatų ir kitų statinių bei išlaikomas nustatytas apsaugos teritorijų tvarkymo ir naudojimo režimas.

Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano esami magistraliniai ir skirstomieji dujotiekiai, dujų skirstymo stotis ir dujų apskaitos stotys pateikti Naujosios Akmenės miesto bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros esamos būklės ir sprendinių brėžiniuose. Dujų skirstymo stočiai yra nustatyta normatyvinė 500 m. sanitarinė apsaugos zona. Ji gali būti tikslinama, atliekant poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimą.

6.6. Telekomunikacijos ir ryšiai

1. Derinant teritorijų planus, naujiems komunikaciniams koridoriams numatyti apsaugos zonas. Apsaugos zonos dydis turi būti numatytas, vadovaujantis 2005 birželio 10 d. Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1V-562 „Dėl Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“ dokumentu.
2. Sudaryti sąlygas įrengti plačiajuosčio duomenų perdavimo tinklo įrangai (RAIN projektas). Jos sumontavimui turi būti skirta uždara patalpa (mažiausiai 6 m²), apsaugota nuo apiplėšimų ir gaisro). Jei patalpos skirti negalima – turi būti rezervuojama 20 m² ploto valstybinė žemė kuo arčiau miesto centro, kad būtų galima pastatyti ryšio įrangos konteinerį. Taip pat rezervuoti ryšio kanalams techninį koridorių, kuris įrengiamas vadovaujantis aukščiau paminėtomis taisyklėmis.
3. Norint aprūpinti naujai urbanizuojamas teritorijas fiksuotuoju ryšiu, numatyti rezervuoti nuo 20 iki 70 m² ploto žemės sklypą, kuriame būtų galima įrengti ryšio įrangos konteinerį. Teritorijos turi būti apjungiamos į vieną visumą, o ryšio konteinerio vieta turėtų būti artima apjungiamų teritorijų centrui.
4. Iki 2010 metų turi būti įrengti viešieji interneto prieigos taškai, kuriuose internetu turėtų galimybę pasinaudoti kiekvienas pilietis. Interneto prieigos taškai turėtų būti bent pašto skyriuje ir bibliotekoje.